

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

PERIOPERATÍV SZAKASSZISZTENS SZAKMA

1 A szakma alapadatai

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Egészségügy ágazat
- 1.2 A szakma megnevezése: Perioperatív szakasszisztens
- 1.3 A szakma szakmairányai: Aneszteziológiai szakasszisztens, Műtéti szakasszisztens
- 1.4 A szakma azonosító száma: 5 0910 03 07
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése:
- 1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: 600 óra, Érettségire épülő oktatásban: 320 óra

2 A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírása

2.1 Szakmairány: Aneszteziológiai szakasszisztens

Az aneszteziológiai szakasszisztens magas szintű klinikumi ismeretekkel rendelkezik. Az aneszteziológiai beavatkozások során összefüggéseiben, következetesen és megfelelő helyzetfelismerő képességgel alkalmazza tudását. Részt vesz az általános, a speciális és regionális anesztézia előkészítésében, megvalósításában, a beteg körüli teendők ellátásában. A gyártók előírása alapján, a protokolloknak megfelelően üzemelteti az aneszteziológiai műszereket, gépeket. Törekszik a technológiai és szakmai fejlődésnek megfelelően folyamatosan képezni önmagát és kollégáit, képzéseken és továbbképzéseken vesz részt. Team-munkában dolgozik a műtői személyzettel, legjobb tudásának megfelelően asszisztál az aneszteziológus orvosnak.

A beteggel folyamatos kapcsolatot tart fenn az anesztézia előkészítése, bevezetése, fenntartása és befejezése során. Részt vesz a beteg transzportban. Megfelelő kommunikációs csatornákon keresztül átadja a páciens a posztoperatív ellátást végző asszisztenciának, az ébredőbe vagy osztályra, tájékoztatást ad számukra a posztoperatív szakra vonatkozóan a szükséges ápolási és monitorozási feladatokról.

2.2 Szakmairány: Műtéti szakasszisztens

Tevékenységei kiterjednek a műtét előtti, alatti és utáni időszak szakmai, önálló, együttműködő és irányító feladatainak elvégzésére. A műtéti szakasszisztens az orvos utasításának megfelelően részt vesz a beteg műtéti fektetésénél, bemosakodás előtt ellenőrzi a műtő tisztaságát, illetve, hogy a tervezett beavatkozáshoz rendelkezésre állnak-e a megfelelő szakmai anyagok, majd előkészíti a szükséges eszközöket, műszereket, varróanyagokat. Betartja és betartatja az aszepszis szabályait. Betartja a beöltözés, beöltöztetés szabályait, sorrendjét. A műtéti team valamely(orvos) tagjával együtt, közösen helyezi fel a betegre az izolálást.

A műtéti team tagjaként nagy odafigyeléssel, koncentrálna végzi munkáját. Anatómiai kórtani tudását alkalmazva, ismeri és pontosan követi a műtét menetét, szakszerűen instrumentál. A műtét összehangolt csapamunkát igényel, gördülékeny levezetésében a műtéti szakasszisztensnek kulcsszerepe van. Különös figyelmet fordít a kevésbé gyakorlott személyek, mint tanuló műtéti asszisztensek, rezidensek, orvostanhallgatók munkájára. A műtéti szakasszisztens feladata, hogy műtétek között, a napi program befejezése után a műtőt a lehető legrövidebb időn belül alkalmassá

tegye a következő műtét végzésére. Elrendeli a műtő takarítását, elvégzését leellenőrzi. A műszereket műtét után leszámolja, sterilizálásra előkészíti, a szállítást megszervezi. A műtéteket elektronikusan, valamint a helyi szokásoknak megfelelően dokumentálja.

Megfelelő kapcsolatteremtő képességgel rendelkezik, munkáját hivatásként, empátiával gyakorolja, betartja, illetve betartatja annak jogi szabályait, valamint etikai normáit.

3 **A szakmához rendelt legjellemzőbb FEOR szám**

Szakma szakmairányainak legjellemzőbb FEOR számjai

Szakmairány megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Aneszteziológiai szakasszisztens	3321	Általános egészségügyi asszisztens
Műtési szakasszisztens	3321	Általános egészségügyi asszisztens

4 **A szakképzésbe történő belépés feltételei**

4.1 Iskolai előképzettség:

Alapfokú iskolai végzettség esetén **6 éves** a képzés

Érettségi vizsga esetén **3 éves** a képzés

4.2 Alkalmassági követelmények

4.2.1 Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat: az egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges egészségi alkalmasság vizsgálatáról és minősítéséről szóló 40/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet alapján.

4.2.2 Pályaalkalmassági vizsgálat : szükséges

Büntetlen előélet, elkötelezettség az egészségügyi hivatás gyakorlása iránt, kiegyensúlyozottság, empátia, olvasási és szövegértési képesség, kommunikációs és együttműködési készség, alkalmasság az önálló munkára és a team munkára egyaránt, precizitás, lényeglátás, döntésképeség, stressz tűrő képesség, jó állóképesség, higiénés szemlélet

Kizáró feltételek: -

5 **A szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek**

5.1. Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra

- Elméleti oktatóterem, demonstrációs terem/gyakorlóterem
- Oktatástechnikai eszközök, számítógépek perifériákkal, Internet
- Műszer és eszköztároló szekrények
- Elsősegélynyújtás eszközei: sürgősségi táska/kocsi BLS és PBLS végzéséhez felszerelve, oktató félautomata defibrillátor, egyszerű légútbiztosításhoz használt eszközök, lélegeztető ballon, maszk, csecsemő - kisgyermek - felnőtt újraélesztő fantom, légúti idegentest eltávolítás fantom vagy mellény, sebimitátor készlet, sérülések (sebek) ellátásához szükséges eszközök.
- Csecsemőgondozás eszközei: pólyázó, kiságy, csecsemőkád, csecsemőmérleg, testhosszmérés eszközei, csecsemőruházat, etetéshez, pelenkázáshoz, fürdetéshez szükséges eszközök, anyagok, gyermekjáték
- Betegazonosításhoz szükséges eszközök és dokumentáció
- A beteg mozgását segítő eszközök (járóbot, mankó, járókeret, rollátor, kerekesszék, kapaszkodó)
- Felszerelt ágyazó kocsi, szennyes ledobó kocsi, paraván, oktató termenként egy gurulós műszerelő kocsi

- Ágynemű és egyéb fehérenemű (matracvédő, párnák, takarók, plédek, ágyneműhuzatok, lepedők, műanyag/gumilepedő, hálóing, pizsama, törölközők, köntös, mosdókesztyűk, borogatás)
- Gyakorlótermenként legalább 3 betegágy tartozékaival, éjjeli szekrény, ágyasztal, karos-szék
- A betegmozgatás eszközei: betegemelő, fordítókorong, betegcsúszató
- Az intézményen belüli betegszállítás eszközei (betegszállító kocsi, kerekesszék)
- Kötszerek (vatta, papírvatta, törlők, különböző méretű gézpólyák, mull-lapok, rugalmas pólyák, rögzítő anyagok)
- A táplálkozási szükséglet kielégítéséhez szükséges eszközök
- Oxigénterápia eszközei (oxigénpalack tartóval, reduktorral, flow meter, oxigénszonda, oxigénmaszkok, párasító készülékek.)
- A nyomási fekély megelőzését szolgáló statikus eszközök (különböző matracok) és a beteg kényelmét szolgáló egyéb eszközök
- A testi higiéne és a személyes gondoskodás biztosításához szükséges eszközök, anyagok, fürdető szék/ágy
- Váladékok felfogására szolgáló eszközök (egyszer használatos változatban is), váladékok gyűjtésére szolgáló eszközök, szoba WC
- Laboratóriumi minták vizsgálatra küldéséhez szükséges eszközök
- Egyéni védőeszközök (orr-szájmaszk, sapka, védőszemüveg, gumikesztyű, ujjvédő, kö-pany, lábzsák)
- Kézmosáshoz, kéz-, felület-, és műszerfertőtlenítéshez szükséges eszközök, fertőtlenítőszer (bőr- nyálkahártya, kézfertőtlenítők, felület-, műszer-, eszközfertőtlenítők), fali adagolók, ágyvégi adagolók, kézfertőtlenítés hatékonyságát ellenőrző UV boks
- Izolálás eszközei
- Betegvizsgálathoz, vizithez használatos eszközök
- Sztómaellátás eszközei
- A veszélyes és kommunális hulladékok gyűjtéséhez szükséges eszközök
- Dokumentációs nyomtatványok
- Medikai rendszerek
- Egyszerű, eszközös vizsgálatokhoz, vitális paraméterek méréséhez szükséges eszközök: vérnyomásmérők, fonendoszkópok, pulzoximéter, vércukormérő, hőmérők, test-súly, testmagasság, testkörfogat mérésének eszközei
- Felnőtt és gyermek betegápolási fantomok (sztómagondozásra is alkalmas), terhességi, öregségi modellek
- Anatómiai szemléltető ábrák és modellek
- Egészségfejlesztés témájú szemléltető ábrák, kiadványok, digitális ismeretterjesztő anyagok
- Digitális tananyagok

5.2. Eszközjegyzék 12. évfolyam végi vizsgára felkészítő oktatásra:

Az ágazati alapoktatás eszközeinél felsoroltak, továbbá,

- Ápolási beavatkozások gyakorlására alkalmas felnőtt, csecsemő és gyermek betegápolási fantomok (injekciózás, katéterezés, beöntés, szondalevezetés)
- Az ápolói beavatkozások eszközei: beöntéshez, katéterezéshez, gyomorszonda-levezetéshez, gyomormosáshoz, klinikai enterális tápláláshoz szükséges eszközök, gyógyszereléshez, vérvételhez, injekciózáshoz szükséges eszközök (biztonsági rendszerrel ellátott tűk, tűharang is), gyógyszerelő kocsi/gyógyszerszekrény, gyógyszerek, injekciózás gyakoroltatására alkalmas fantomok, vérvételi kar
- Infúzió adásához szükséges eszközök (szerelékek, infúziós készítmények, infúziós állvány, fecskendő és volumetrikus infúziós pumpa, bejuttatás eszközei)
- Infúzió melegítés eszközei
- Sebkezelés, kötözés eszközei: Felszerelt kötöző kocsi, a nyomási fekély felmérésének, kezelésének és megelőzésének eszközei.

- Betegmegfigyelő monitor és tartozékai
- Inhalációs terápia, porlasztók, nebulizátorok, spirométer, légzési fizioterápia eszközei
- Tracheostoma és gégekanül ápolásának, gondozásának eszközei
- Mulázások és imitációs készletek (szubkután és intramuszkuláris, intraoszeális, intravénás, gége és légcső, mellkas, sebimitációs).
- Parenterális táplálás eszközei
- Laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges mintavételi eszközök
- Diagnosztikai eszközök (pulzoximéter, vérnyomásmérő, fonendoszkóp, hőmérők, vércukorszintmérő, 12 elvezetéses EKG-készülék)
- Betegmegfigyelő monitor és tartozékai, a monitorhoz EKG és paraméter szimulációs jelgenerátor
- A sürgősségi állapotok ellátásának oktatási eszközei: felnőtt és gyerek BLS fantom, gya-korló AED, egyszerű légútbiztosításra alkalmas supraglottikus eszközök (oropharyngealis tubus, nasopharyngealis tubus, laryngealis maszk) méretenként és gyakorló fantom, öntelődő lélegeztető ballon-maszk rezervoárral (felnőtt és csecsemő), légúti leszívás eszköze, leszívó katéterek, lélegeztetőgép, idegen test fogó. Legalább BLS szintű fantom. Tourniquet, intraoszeális gyakorló fúró torzóval, Sürgősségi táska legalább 2 darab, sürgősségi műszerelő/gyógyszerelő kocsi. Hordágy.
- A sérülések rögzítésének eszközei (nyakrögzítő, lapáthordágy, fejrögzítő, medenceöv, húzó-sín, vacuum-sín)
- A betegellátás során alkalmazott dokumentációk

5.3 Eszközjegyzék szakirányú oktatásra a korábbiakon felül:

5.3.1. Aneszteziológiai szakasszisztens szakmairányra

- Műtőágy többféle pozicionálásra is alkalmas legyen
- Betegellátás során alkalmazott dokumentációk
- Elsődleges állapotfelmérés eszközei
- Egyéni védőeszközök (maszk, sapka, vizsgáló kesztyű, köpeny)
- A reanimáció oktatásának eszközei
- Reanimációs táska, kocsi (ALS, BLS végzéséhez felszerelve)
- Ápolási beavatkozásokhoz szükséges eszközök, anyagok
- Rögzítő eszközök
- Speciális betegfektetés eszközei
- Regionális anesztézia eszközei
- Izolálás eszközei
- Eszközös fájdalomcsillapítás, PCA pumpa
- Laboratóriumi mintavételre szolgáló eszközök
- Gyógyszerelés eszközei
- Perifériás és centrális vénabiztosítás eszközei
- Folyadékpótlás eszközei (infúziók, szerelék, infúziós pumpa, túlnyomásos pumpa, folyadékmelegítő)
- Vércsoport meghatározásához szükséges eszközök, vér- és vérkészítmények előkészítésének eszközei
- Sürgősségi diagnosztika eszközei
- Transzport betegellenőrző monitor
- Lélegeztető gép (transzport)
- Altatógép
- Légútbiztosítás eszközei, sub-, és supraglottikus eszközök: oropharyngealis tubus, nasopharyngeális tubusok, laryngeális maszkok, intratracheális tubusok,
- Tubusvezető nyársak, bougie

- Betegellenőrző monitor: non invazív vérnyomásmérő, páciens kábel, pulzoximeter, kapnográf, invazív nyomásmérő és hőmérsékletmérő modullal
- Bronchofiberoszkóp
- Videolaryngoscop
- Vákuumeszközök, szívókatéterek
- Központi és sűrített levegővel működő szívóberendezések
- Speciális fertőtlenítő –mosó eszközök
- Vérmentő készülékek
- Vérmelegítő készülékek
- Volumetrikus pumpák, fecskendő perfusorok
- Betegmelegítő eszközök
- Kényelmi eszközök, komfort –biztosítást nyújtó eszközök
- Radiológiai beavatkozáshoz szükséges tűk (Touhy, Sheatek)
- Seldinger technikás szettek

5.3.2. Eszközjegyzék: Műtéti szakasszisztens szakmairányra

- Sterilizációs eszközök
- Védőruházat, egyszerhasználatos steril kesztyűk, egyszerhasználatos sebészi orr száj maszkok, sapkák, zsilipruházat
- Kötszerek, sebkötözők, műtéti fogyóanyagok
- Izolálás eszközei és textíliái
- Műtőasztal
- Műtőlámpa
- Sonnenburg–asztal
- Nagy műszerelő asztal
- Nagyfrekvenciás vágó készülék (Diathermiás készülék)
- Központi/motoros szívóberendezés
- Rtg–filmnéző szekrény
- Digitális zárt láncú radiológiai képalkotó rendszer (PACS)
- Képerősítő, sugárvédelmi eszközök
- Szövetek szétválasztására szolgáló eszközök
- Szövetek egyesítésére szolgáló eszközök
- Fogóeszközök
- Feltáró műszerek
- Vértáplálás eszközei
- Sebészeti varrógépek
- Csontsebészeti műszerek
- Különleges rendeltetésű műszerek
- Laparoscópos torony, laparoscópos kéziműszerek
- Arthoscópos torony és kéziműszerek
- Shaver
- Laser készülékek
- Ultrahangos és egyéb technológiával működtetett szövetek szétválasztására, vértáplálásra alkalmas készülékek
- Operációs mikroszkóp
- Osteosynthesis tálca kellékei
- Motorok
- Műszerelő tálcák
- Orvosi kéziműszerek

6 Kimeneti követelmények

6.1. Ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása:

Alapápolási feladatokat lát el. Segíti a beteget az alapvető szükségletek (alvás, pihenés, mozgás, higiénés, táplálkozás, normál légzés, testhőmérséklet, ürítés, biztonság) kielégítésében. Szakszerűen alkalmazza az ápolási eszközöket és a gyógyászati segédeszközöket. Betegmegfigyelési tevékenységet végez, a beteg állapotában bekövetkezett változásokat azonnal jelzi az ápolónak, az orvosnak. Szükség esetén elsősegélyt nyújt, megkezdje az alapszintű újraélesztést. Közreműködik a gondozási és egészségfejlesztési tevékenységekben. Feladatait irányítás és felügyelet mellett végzi. Munkája során betartja a munkavédelmi, egészségvédelmi, higiénés és ápolásszakmai szabályokat. Etikus magatartást tanúsít a betegellátás során, valamint munkatársi kapcsolataiban.

Ágazati alapoktatás szakmai alapkövetelményei:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Az egyén életkorának és élethelyzetének megfelelő gondozást végez.	Ismeri az egészséges ember pszichés és szomatikus fejlődésének jellemzőit, az adott életkorban és élethelyzetben megjelenő gondozási feladatokat.	Empátiával viszonyul a gondozást igénylő emberekhez, segítőkész.	A gondozási feladatokat az ápoló irányítása és ellenőrzése mellett, szakszerűen látja el.
2	Segít az ápolónak az egészség fejlesztését célzó rendezvények, szűrőprogramok lebonyolításában.	Ismeri az egészségkultúra elemeit, az egészséges életmód, életvitel jellemzőit. Tisztában van a környezetszennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formáival, a megelőzés lehetőségeivel. Ismeri a prevenció szintjeit, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.	Munkahelyén és magánéletében is egészségtudatos magatartásra törekszik.	Az egészségfejlesztésre irányuló tevékenységeket az ápoló irányítása és ellenőrzése mellett végzi.
3	Eligazodik az egészségügyi ellátórendszerben.	Ismeri az egészségügyi ellátórendszer struktúráját, működését. Ismeri a TEAM munka alapjait, az	Igénye van a folyamatos szakmai fejlődésre. Törekszik a munkatársakkal való együttműködésre.	Felelős a tudásának folyamatos fejlesztéséért. A munkatársakkal konstruktív együttműködésre és a problémák

		együtműködés és problémamegoldás lehetőségeit.		hatékony megoldására törekszik.
4	Az ápolási munka során előforduló ápolásetikai és betegjogi problémákat jelez.	Tudja az egészségügyi szakdolgozó tevékenységével kapcsolatos etikai normákat, magatartási elvárásokat. Ismeri az egészségügyi törvénynek az ápolói munkával összefüggő főbb előírásait, különös tekintettel a betegek jogaira. Ismeri a betegjogok érvényesítésének lehetőségeit. Érti a beteglátogatással kapcsolatos általános elvárásokat.	Magára nézve kötelezőnek érzi az etikai és jogi normák betartását. Fontosnak tartja a hivatásához méltó megjelenést, magatartást.	Betartja a munkájával kapcsolatos etikai és jogi követelményeket.
5	Megfigyeléseit lázlapon, betegmegfigyelő lapon dokumentálja.	Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, formáit (papír alapú, elektronikus), az adatvédelemmel kapcsolatos szabályokat. Ismeri a lázlap, betegmegfigyelő lap vezetésének szabályait.	Tiszteletben tartja az adatvédelmi szabályokat.	Illetéktelen személynek nem szolgáltat ki betegekkel kapcsolatos információt, adatot és dokumentumot. Egyszerű vizsgálo eljárások eredményeit az ápoló ellenőrzése mellett dokumentálja.
6	Fertőtlenítést végez. Előkészíti az eszközöket sterilizációra, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja. Alkalmazza az alapvető higiénés rendszabályokat.	Ismeri az aszepszis, antiszepszis fogalmát, a fertőtlenítőszer típusait és a fertőtlenítő eljárásokat. Tisztában van a nosocomialis fertőzések létrejöttével, megelőzését szolgáló rendszabályokkal. Ismeri a sterilizáció fogalmát, formáit,	Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását és betartatását. Elfogadja az aszepszis jelentőségét, megsértésének lehetséges következményeit.	Betartja a kórházhygiénés rendszabályokat, megelőzi a nosocomialis fertőzések kialakulását. Betartja a steril anyagok kezelésének, tárolásának szabályait.

		az eszközök sterilizálására történő előkészítését. Tudja a steril anyagok kezelésének, tárolásának szabályait.		
7	Fertőző beteg elkülönítésében segédkezik az ápolónak, a fertőző beteg alapápolását végzi.	Ismeri a fertőzőbetegek elkülönítésére és ápolására vonatkozó előírásokat, higiénés és munkavédelmi szabályokat.	Magára nézve kötelezőnek érzi azoknak a rendszabályoknak a betartását, amelyek a fertőzések átvitelének megelőzését szolgálják.	Az ápoló irányítása mellett végzi a fertőző beteg ellátását, betartja a higiénés és munkavédelmi szabályokat.
8	Előkészíti vizithez a kórtermet és a szükséges eszközöket.	Ismeri a vizit és a konzílium fogalmát. Tudja a vizit előkészítésével és megvalósításával kapcsolatos ápolói feladatokat.	Tisztában van a vizit és a konzílium céljával, szerepével, emiatt felelősen viszonyul az előkészítéséhez.	A TEAM tagjaként részt vesz a viziteken, az ápoló utasítása és ellenőrzése mellett felkészíti a betegeket, előkészíti a kórtermet és a szükséges eszközöket.
9	A beteget vizsgálatra kíséri, szállítja.	Ismeri az intézményen belül használt betegszállító eszközök alkalmazását.	A beteghez toleránsan, empatikusan viszonyul.	A beteg kísérését, szállítását az ápoló irányítása mellett végzi, közben fokozottan ügyel a beteg biztonságára és a betegdokumentációra, adatvédelemre.
10	A betegek gyógyulása érdekében a kórteremben és a vizsgálóban, kezelőben rendet tesz, fertőtleníti a berendezéseket, eszközöket, a tiszta és használt textíliákat a szabályoknak megfelelően kezeli és helyezi el.	Ismeri a kórterem és a vizsgáló felszerelését, az alkalmazott eszközök, berendezések fertőtlenítését. Ismeri a szennyes és tiszta textília kezelésének szabályait.	Belátja a nosocomialis fertőzések megelőzésének fontosságát. Nyugodt, biztonságos és higiénikus körülményeket biztosít a beteg számára.	A kórterem, vizsgálóhelyiség rendjét következetesen, önállóan biztosítja.
11	Elvégzi a beteg általános megtekintését (testalkat,	Alapvető ismeretekkel rendelkezik az emberi szervezet	Belátja a megfigyelés során nyert információk jelentőségét a beteg	A kóros elváltozásokat, állapotváltozásokat jelzi az orvos vagy

	testtájékok, járás), a bőr és bőrfüggelékek, a fájdalom és a tudatállapot tekintetében.	felépítéséről, működéséről. Ismeri a testalkat, testtájékok, járás, a bőr és bőrfüggelékek megfigyelésének szempontjait, ezekkel kapcsolatos fontosabb szakkifejezéseket. Felismeri a normálistól eltérő állapotokat. Ismeri a fájdalomra utaló jeleket, tüneteket, a jellegzetes fájdalmakat és az ahhoz kapcsolódó fontosabb szakkifejezéseket. Ismeri a tudat, a magatartás kóros elváltozásait és a kapcsolódó szakkifejezéseket.	ellátásában.	ápoló felé.
12	Egyszerű eszközös vizsgálatokat (testtömeg, testmagasság, testkörfogat), kardinális tünetek megfigyelését végzi, és dokumentálja.	Ismeri a testtömeg, testmagasság, testkörfogat mérésének eszközeit, kivitelezését, dokumentálását. Ismeri a kardinális tünetek fogalmát, élettani alapjait, jellemzőit, főbb eltéréseit és megfigyelésének szempontjait. Tudja a kardinális tünetek non-invazív mérésének szabályait, ismeri a használható eszközöket. Ismeri és használja a kapcsolódó legfontosabb szakkifejezéseket.	Mérési feladatainak elvégzésében pontosságra törekszik. Felismeri a megfigyelés során nyert információk jelentőségét.	Egyszerű vizsgáló eljárásokat szakszerűen, a higiénés szabályok betartásával, az ápoló utasítása alapján, az ápoló ellenőrzése mellett végzi és dokumentálja. A kardinális tünetek megfigyelése során észlelt kóros eltéréseket azonnal jelzi az ápoló, vagy az orvos felé. A rábízott feladatokat szakszerűen, az utasításoknak megfelelően végzi el.
13	Felfogja a beteg testváladékait, felismeri a	Ismeri a testváladékok élettani jellemzőit,	Belátja a megfigyelés során nyert információk	Megfigyeléseit dokumentálja, a testváladékok kóros

	váladékok normálistól való eltéréseit.	normálistól való eltéréseit és megfigyelésének szempontjait. Ismeri a kapcsolódó alapvető szakkifejezéseket. Tisztában van a váladékfelfogó eszközök típusaival, használatukkal, a tisztításuk és fertőtlenítésük szabályaival.	jelentőségét a beteg ellátásában.	eltéréseit jelzi az ápoló felé. Önállóan, a szakmai, higiénés és munkavédelmi szabályok betartásával kezeli a beteg testváladékait.
14	Méri és dokumentálja a beteg által bevitt és ürített folyadékmennyiséget.	Tisztában van a folyadék háztartással kapcsolatos legalapvetőbb ismeretekkel. Ismeri a vízfelvétel és vízleadás formáit, élettani mennyiségét. Ismeri a bevitt és ürített folyadék dokumentálásának szabályait.	A bevitt-ürített folyadék mérése és dokumentálása során gondosan jár el, pontosságra törekszik.	A bevitt-ürített folyadék vezetését szakszerűen, az ápoló ellenőrzése mellett végzi el és dokumentálja.
15	A beteg állapotának megfelelően segítséget nyújt a páciens számára az alapvető szükségletek (táplálkozás, higiénés szükséglet, alvás, pihenés, mozgás, ürítés, biztonság, normál légzés, testhőmérséklet) kielégítéséhez, biztosítja a beteg komfortját. Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében.	Ismeri az egészséges és beteg ember szükségleteit, valamint a szükségletek kielégítésének, illetve a beteg segítségének lehetőségeit. Ismeri az inkontinens beteg ápolását. Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit.	Megfelelő toleranciával és empátiával rendelkezik a betegek irányában, tiszteletben tartja a szeméremérzetüket. Elkötelezett a betegek ápolásával kapcsolatban.	A szükségletek kielégítésének segítségét az ápoló utasítása alapján, az ápoló ellenőrzése mellett végzi. Betartja a munka-, egészségvédelmi, higiénés szabályokat, valamint a betegbiztonság szempontjait a beteg ápolása, gondozása során. Az akadályozott beteg számára a tőle elvárható támogatást nyújtja, ezt meghaladó esetekben segítséget kér az ápolótól.
16	Sztómák mindennapi gondozási feladatait végzi sztómával élő	Tisztában van a különféle sztómák mindennapos gondozási	Szem előtt tartja a beteg állapotát, tiszteletben tartja a szeméremérzetüket,	A sztóma gondozásában az ápoló utasításának megfelelően

	betegnél, a beteg önellátó képességének csökkenése esetén.	feladataival.	empatikusan segédkezik a beavatkozás során.	segédkezik.
17	A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközöket és ápolási technikákat alkalmazza a tartósan fekvő beteg ápolása során.	Ismeri a nyomási fekély fogalmát, rizikótényezőit, stádiumait, megelőzésének lehetőségeit, valamint a megelőzésben használt eszközöket.	Elkötelezett az ápolási feladatok szakmai szabályoknak megfelelő ellátása tekintetében. Felismeri a nyomási fekély megelőzésének fontosságát.	prevenációs tevékenységet az ápoló utasítása alapján és ellenőrzése mellett végzi. A nyomási fekély megjelenését jelzi az orvos vagy ápoló felé.
18	Gyógyászati segédeszközöket (mozgást, kommunikációt és tájékozódást, személyi gondoskodást segítő eszközök, műfogsor), kényelmi eszközöket alkalmaz a betegnél, vagy segíti a beteget annak használatában.	Ismeri a test közeli és test távoli gyógyászati segédeszközök csoportjait. Ismeri a mozgást, kommunikációt és tájékozódást segítő eszközöket, a személyi gondoskodás eszközeit. Ismeri a kényelmi eszközök fajtáit, jellemzőit, használatuk szempontjait.	A beteget a szükséges mértékben támogatja, segíti az eszközök használatában. Tájékozódik a beteg komfortérzetéről.	Betartja az orvos/ápoló utasításait, az előírt gyógyászati segédeszközöket szabályszerűen alkalmazza. A kényelmi eszközöket az ápoló ellenőrzése mellett, szabályszerűen alkalmazza.
19	Munkája során kulturált kommunikációt folytat a betegekkel, családtagjaikkal, munkatársakkal. Hatékonyan kommunikál látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival. Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Fontosnak tartja a betegek, családtagok, kollégák meghallgatását.	Tájékoztatót ad a betegnek és a hozzátartozóknak a beteg állapotával, gyógykezelésével kapcsolatban az ápoló és/vagy orvos utasításának megfelelően.
20	Alapszintű elsősegélyt nyújt.	Tisztában van az elsősegélynyújtási kötelezettséggel.	Elkötelezett az irányban, hogy elsősegélynyújtást	Önállóan felméri a helyszín biztonságát,

		Tudja az elsősegélynyújtó teendőit eszméletlenség, BLS, + AED esetén. Ismeri a különböző sérülések, belgyógyászati balesetek, termikus traumák, mérgezések, rosszullétek első ellátását.	igénylő esetekben megfelelő segítséget nyújtson.	tájékozódó betegvizsgálatot végez, mentőt/orvost hív, a segítség érkezéséig megkezdi az elsősegélynyújtást.
21	A betegek ápolása, gondozása során biztonságos környezetet és munkakörülményeket alakít ki.	Ismeri munkakörével kapcsolatos munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat. Tisztában van a biztonságos munkavégzés feltételeivel.	Elfogadja és kötelezőnek érzi a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	Felelős a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályok maradéktalan betartásáért.
22	Előírásoknak megfelelően használja az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.	Belátja az egyéni védőeszközök használatának jelentőségét a betegápolás során.	Munkáját a munkavédelmi szabályok betartásával végzi.
23	A munkája során keletkezett kommunális és veszélyes hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri az egészségügyi intézményekben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	A hulladékok kezelése során fontosnak tartja a munkavédelmi és környezetvédelmi szempontok betartását a saját, a munkatársak és a betegek érdekében.	Önállóan kezeli a munkája során keletkező, különböző típusú hulladékokat.
24	A vizsgálati mintát a laboratóriumba eljuttatja.	Tisztában van a vizsgálati anyagok tárolásának és szállításának és higiénés és munkavédelmi szabályaival.	Belátja a vizsgálati minta kezelésével kapcsolatos előírások jelentőségét.	A vizsgálati mintát az ápoló utasításának megfelelően szállítja. Betartja a vizsgálati minta megfelelő tárolásának és szállításának szabályait.
25	Enterális gyógyszereket, előre csomagolt formában adagolt	Ismeri a gyógyszerelés szabályait, a gyógyszereltárolás és	Munkájára igényes és precízen hajtja végre a gyógyszerelő	Előírásnak megfelelően felettesíti utasításra, a kliens rendszeresen

	készítményeket elrendelés alapján bead.	kezelés szabályait, illetve a gyógyszerformákat.	tevékenységet.	szedett kliens/hozzá tartozó által beadható enterális gyógyszereit, illetve akut esetben elrendelt enterális gyógyszereket bead.
26	segédkezik a betegek a vizsgálatok előtt és után, szükség esetén kíséri a klienst; megfelelően alkalmazza a betegszállítás eszközeit.	Ismeri a betegszállítás módjait, ismeri az akadályozott ember szükségleteit, segítési módjait.	Empatikusan, etikusan és megfelelő biztonsági óvintézkedés mellett kíséri/szállítja a beteget.	Felettes utasításra önállóan cselekszik.
27	Képes sc, im [deltaizomba] injekciózásra [előre töltött adagban elérhető készítmény esetében] és az esetleges szövődmények felismerésére.	Ismeri az az injekciózás eszközrendszerét és szabályait, ismeri a gyógyszerelés szabályait, és az emberi test felépítését, injekciózási módokat, protokollokat.	A legnagyobb szakmai körültekintés mellett végzi a beavatkozást.	Előírás alapján utasításra a hozzá tartozó/beteg által is beadható készítmények beadását önállóan végzi el.
28	Képes vércukor mérésre, vizeletvizsgálat kivitelezésére gyorsteszttel; Egyszerű, betegágy mellett végezhető labordiagnosztikai módszereket alkalmaz.	Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.	A legnagyobb szakmai körültekintés mellett végzi a beavatkozást.	Elrendelés alapján utasításra önállóan elvégzi a beavatkozást.
29	Decubitus jeleit felismeri.	Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját.	Szakmai ismereteit fejleszti, körültekintően végzi a munkáját.	Önálló megfigyelést végez.

6.2. Szakirányú oktatás szakmai követelményeinek leírása a 12. évfolyam végéig:

Felettes felügyelete mellett: Képes perifériás rövid kanül, gondozására, eltávolítására, beöntés adására, sztómazsák ürítésére, cseréjére, bőrteszt elvégzésére; gyomorszondán keresztüli táplálásra; a húgyhólyag irrigálására; CVK-ból vérvételre; im injekció beadására; előkészíteni gyógyszereléshez, infúziós terápiához; közreműködik gyógyszerelésben; segédkezik infúziós terápia kivitelezésében; képes infúziós palack cseréjére (de nem indíthat új terápiát); képes a cseppszám megváltoztatására; kötéscserére az intravénás kanül helyén (CVK-nál nem). Képes midline katéter és IV kanül eltávolítására. Előkészíti és felkészíti a beteget: egyes diagnosztikus és terápiás beavatkozásokhoz, és asszisztál egyes beavatkozásoknál; képes egyes akut sebek ellátására, oxigénterápia alkalmazása alacsony nyomású rendszerekkel. Képes felismerni a decubitus jeleit, súlyosságát. Képes beadni elrendelt fájdalomcsillapítót, hányáscsillapítót, antikoagulánst, diuretikumot, kortikoszteroidot, fiziológiás oldatot, heparinos fiziológiás oldatot és 14 éves kor felett glukózt. Képes részt venni a beteg műtéti előkészítésében, a betegdokumentáció vezetésében, a kötések cseréjében, valamint kommunikálja a beteg szükségleteit a képzett ápoló felé; EKG készítés; vér és vialadék mintavétel kivitelezése és laborba juttatása (széklet, vizelet, köpet, torok-szem-orr-fülvialadék, sebvialadék, hányadék, széklet).

Szakirányú oktatás szakmai követelményei a 12. évfolyam végéig

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Betegmegfigyelést végez, felismeri és jelzi a beteg állapotában bekövetkező változásokat. Megfigyeléseit dokumentálja.	Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvialadékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.	Határozott, megfigyeléseiben és a dokumentálási feladatokban pontosságra törekszik.	A beteg állapotában bekövetkező változásokat jelzi a felettes felé. Szükség esetén, a segítség érkezéséig köteles megkezdeni az elsősegélynyújtást.
2	Laboratóriumi mintát vesz a betegtől.	Ismeri a vénás vérvétel, a testvialadékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A mintavétel előtt azonosítja a beteget. A mintavételt a felettesutasítása szerint, felügyelettel végzi, tevékenységét dokumentálja.

		szabályait.		
3	Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	Tevékenységét a felettes utasításának megfelelően, és felügyelettel végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja.
4	Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz. EKG-t készít.	Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait, felhelyezését.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A beteg monitorozását felettes utasítása szerint végzi.
5	Előkészíti a beteget diagnosztikai eljárásokra, elvégzi a vizsgálatok alatti és utáni ápolói/asszisztensfeladatokat.	Ismeri a csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. A beteget pszichésen támogatja.	A betegek előkészítését felettes utasítása alapján, és felügyelettel végzi. A beavatkozások során az egészségügyi teammel együttműködik, asszisztál.
6	A beteg és hozzátartozói számára pszichés támogatást nyújt.	Ismeri munkájának ápolás-lélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.	Empátiával és türelemmel fordul a beteghez, figyelmes, fontosnak érzi a beteg meghallgatását. Hiteles kommunikációt folytat. Önmagára nézve kötelezőnek érzi a betegjogok tiszteletben tartását. Etikus viselkedés jellemzi.	Megelőzi a pszichikus ártalmak kialakulását.
7	A beteg szükségleteinek megfelelő betegoktatást és egészségfejlesztő tevékenységet végez.	Ismeri a betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit,	A beteghez elfogadóan viszonyul, együttműködő, türelmes. Figyelembe veszi a beteg személyiségét, előzetes ismereteit, igényeit.	Felettes utasításának megfelelően, és felügyelettel végzi a betegoktatást, meggyőződik arról, hogy a beteg a szükséges tudást megszerezte.

		módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait. Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.		
8	Részt vesz a korlátozó intézkedések végrehajtásában.	Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.	Betartja a jogi és etikai normákat.	A fizikai korlátozásra vonatkozó intézkedéseket felügyelettel utasításra végrehajtja.
9	Terminális állapotú beteg ápolását végzi. Ellátja a halott körüli teendőket.	Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.	Etikus magatartást tanúsít. Tiszteletben tartja az emberi méltóságot, részvétel fordul az elhunyt ember hozzátartozói felé.	Betartja az orvosi utasításokat. Enyhíti a beteg szenvedését.
10	Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.	Fontosnak tartja a beteg szenvedésének enyhítését.	Felelős a beteg fájdalmának megfigyeléséért, állapotának követéséért. Tevékenységét felügyelettel dokumentálja.
11	Enterális és parenterális gyógyszerelési feladatokat végez, inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz. Közreműködik gyógyszerelésben, segédkezik infúziós terápia alkalmazásában,	Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltárolás szabályait. Tisztában	A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés, betegbiztonsági szempontok, a munkatűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	Felettes utasítására közreműködik a feladatokban.

	képes infúziós palack cseréjére (de nem indíthat új terápiát); képes a cseppszám megváltoztatására; kötéscserére a perifériás vénakanül helyén. CVK-ból vérvételre. Képes midline katéter és IV kanül eltávolítására.	van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.		
12	Részt vesz az infekciókontroll feladataiban. Izolált beteget ápol.	Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomialis infekciókat, Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.	Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében.	Betartja és betartatja a higiénés, megbiztonsági és a munkavédelmi szabályokat.
13	Az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli.	Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	Fontosnak érzi a munkavédelmi és egészségvédelmi szabályok, a környezetvédelmi szempontok betartását.	A munkája során keletkezett hulladékokat önállóan kezeli, felelős a szabályos hulladékkezelésért.
14	Általános ápolási feladatokat végez. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.	Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb alapápolási feladatokat.	Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, megbiztonsági szabályok betartását.	A felettes utasítása alapján, a teammel együttműködve, vagy felügyelettel részt vesz a diagnosztikai és

				<p>terápiás eljárásokban. Felettes ápoló irányításával végrehajtja a beteg ápolását. Felelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért.</p>
15	Asszisztál invazív beavatkozásoknál.	<p>Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, (perifériás vénakanülök, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, túlnyomásos szerelék), vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyagkondicionálás, betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás.). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.</p>	<p>Empátiával fordul a beteghez, segítőkész. Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.</p>	<p>Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy utasítás alapján részt vesz (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat.</p>
16	Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramusculáris (delta izom)	<p>Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit,</p>	<p>A beteggel empatikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.</p>	<p>Megfelelő indikáció esetén felügyelet mellett részt vesz fájdalomcsillapításban non-szteroid gyulladáscsökkentő</p>

	injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájalmát.	adagolásukat, lehetséges mellékhatásaikat.		tő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció esetén felügyelettel végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.
17	Allergiaellenes gyógyszereket utasítás szerint alkalmaz a betegnél. Részt vesz a gyógyszer-alkalmazásban reanimáció során.	Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során alkalmazott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásaikat. Ismeri a gyógyszerek dokumentálásának szabályait.	A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő, pontos.	Felettes utasítása szerint vesz részt a gyógyszerelésben. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.
18	Inkontinens beteg ápolását végzi.	Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás invazív és non-invazív eszközeit	A beteggel empatikus, segítőkész, a beteg igényeit szem előtt tartja. A munkavégzés során határozott, körültekintő.	Az inkontinens beteg ápolását felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, valamint a munkavédelmi szabályokat.
19	Képes beöntés adására, sztómazsák ürítésére, cseréjére.	Ismeri a beöntés és a sztómazsák csere indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját. Lehetséges szövődeményeket.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
20	Képes a gyomorszondán keresztüli táplálásra.	ismeri a gyomorszondán keresztüli táplálás menetét, és eszközrendszerét.	Etikusan végzi a munkáját.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.

21	Képes a húgyhólyag irrigálására.	Ismeri az emberi test felépítését, a vizeletkatéter típusát és behelyezést követő gondozását.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
22	Képes beadni elrendelt fájdalomcsillapítót, hányáscsillapítót, antikoagulánst, diuretikumot, kortikoszteroidot, fiziológiás oldatot, heparinos fiziológiás oldatot és 14 éves kor felett glukózt.	Ismeri a gyógyszeres alapokat, a gyógyszerelést, a főbb gyógyszercsoportokat, és lehetséges mellékhatásukat.	Munkáját precízen és körültekintően végzi.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
23	Képes részt venni a beteg műtéti előkészítésében, a betegdokumentáció vezetésében, és a műtét utáni kötések cseréjében.	Ismeri a beteg műtéti előkészítését, a betegdokumentáció vezetésének szabályait, és a műtét utáni kötések cseréjének módját.	Munkáját precízen és körültekintően végzi, a szakmai protokollok betartásával.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
24	Képes felismerni a decubitus jeleit, súlyosságát.	Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját, és a stádiumait.	Munkáját a tőle elvárható módon végzi.	Az ápoló teammal együttműködve, felügyelettel megfigyeli a beteget.
25	Mindennapi kommunikációjában használja a szakmai kifejezéseket.	Tudja az orvosi latin nyelvet, az anatómiai megnevezéseket, a kommunikáció formáit. Pszichológiai, etikai ismeretekkel rendelkezik.	Értékként tekint a helyes szaknyelvi kommunikációra.	Felelősséggel használja a szakmai nyelvet.
26		Ismeri a fizika és a biofizika alapvető törvényszerűségeit és a leggyakoribb képző eljárásokat	Szaktudását folyamatosan fejleszti.	Utasításra, felügyelettel célzott megfigyeléseket végez a beavatkozásokat követően.
27		Ismeri a kémiai és a biokémiai alapfogalmakat, és a leggyakoribb labordiagnosztikai eljárásokat.	Szaktudását folyamatosan fejleszti.	Utasításra, felügyelettel célzott megfigyeléseket végez a beavatkozásokat követően.
28	Használja a laboratóriumi munka alapvető eszközeit, és oldatokat készít.	Ismeri a laboratóriumi munka alapvető eszközeit és azok használatát, az oldatkészítés	Törekszik a szakmai szabályok betartására, pontos, logikusan gondolkodik, szabályokat betartja.	Felügyelet mellett laboratóriumi alpműveleteket végez.

		szabályait.		
--	--	-------------	--	--

Perioperatív szakasszisztens szakmai követelményei:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Kialakítja a biztonságos betegellátáshoz, vizsgálathoz szükséges környezetet.	Ismeri a munka-, baleset-, tűzvédelmi előírásokat, valamint az aszepszis, antiszepszis szabályait.	Elkötelezett a szabályos munkavégzés iránt, igyekszik elkerülni az életet veszélyeztető helyzeteket, szabálytalanságokat.	Betartja és betartatja a munka-, baleset-, tűzvédelmi előírásokat, az aszepszis, antiszepszis szabályait.
2	Szakterületén a megbetegedések okait, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját komplexen megérti, az azokkal kapcsolatos asszisztensi feladatokat elvégzi.	Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, az asszisztensi feladatokat. Az ok-okozati összefüggéseket felismeri.	Elkötelezett a magas szintű ellátás megvalósításában.	Munkáját hivatásszerűen, felelősen, a szakmája etikai normáinak betartásával, a mindenkori hatályos jogszabályi előírások betartásával végzi. A feladat helyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.
3	E-health (elektronikus egészségügyi szolgáltatási tér) rendszereket készség szinten használ.	Ismeri az egészségügyi dokumentáció vezetésének és archiválásának szabályait.	Törökszik az egészségügyi dokumentáció pontos, precíz vezetésére. Igénye van a digitális önfejlesztésre a szakmájában. Törekszik megismerni az új, munkája során alkalmazható, digitális lehetőségeket.	Az egészségügyi dokumentációs tevékenységét önállóan végzi.
4	A beteg szomatikus előkészítését és pszichés támogatását, tájékoztatását végzi	Ismeri a betegelőkészítés, betegmozgatás sajátosságait.	Tudatosan figyel a beteg/páciens és saját épségére. Kommunikációjában figyelembe	Felelősséget vállal saját tevékenységéért. Az előkészítéseket önállóan végzi.

	a vizsgálatoknál, beavatkozásoknál. Segíti a beteget a vizsgálat alatt és után (a beteg fizikai állapotát figyelembe véve) a vizsgálat sikerességének érdekében.		veszi az életkori, kognitív, kulturális és egyéb sajátosságokat.	
5	Közreműködik műszeres, beavatkozásoknál, vizsgálatoknál.	Ismeri a beavatkozások, vizsgálatok menetét, sorrendjét, protokollját.	Kész a közös munkavégzésre.	Felelősséget vállal a saját munkájáért, annak minőségéért a beavatkozások, vizsgálatok során. Együttműködik a vizsgáló teammel.
6	Orvosdiagnosztikai berendezéseket működtet, műszereket használ.	Ismeri a berendezések működési elvét, az eszközök rendeltetésszerű használatát.	Elkötelezett szakmája elvárásainak betartására.	Önállóan végzi a berendezések működtetését, műszerek használatát.
7	A berendezéseket/műszereket a gyártói előírásoknak megfelelően, rendeltetésszerűen működteti/használja.	Ismeri a műszaki eszközök gyártó által megadott leírásait.	Folyamatosan követi a szakmájában használt berendezések/műszerek technikai fejlődését.	Vezetői utasításra a berendezések/műszerek meghibásodása esetén felveszi a kapcsolatot a szakszervizzel, gondoskodik a mielőbbi hibaelhárításról.
8	Felismeri a meghibásodás jeleit. Gondoskodik a karbantartási és kalibrálási tevékenységről.			
9	Felismeri a gyógyszerek mellékhatásait és részt vesz az allergiás reakciók elhárításában.	Ismeri a gyógyszerek szervezetre gyakorolt hatásait.	A gyógyszerek beadását követően figyelemmel kíséri a beteg állapotváltozását.	Betartja a gyógyszer mellékhatások/szövődmények ellátásának protokollját.
10	Diagnosztikus vizsgálatokban és terápiás eljárásokban segít.	Részletesen ismeri a diagnosztikus vizsgálatok és terápiás eljárások menetét és protokollját.	Nyitott a feladatok megértésére. Motivált azok sikeres végrehajtásában.	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik. Az eljárások során az orvos utasítására tevékenykedik.
11	Folyamatosan monitorozza a	Ismeri a vitális paraméterek	Felelősségteljesen megfigyeli és	Betegmegfigyelést önállóan végez.

	beteget és felismeri kóros állapotváltozásait, jelzi azt a szakmai vezetőjének.	normál értékeit és kóros eltéréseit. Ismeri a betegmegfigyelés alapvető szempontjait.	vizsgálja a beteget.	
12.	Ellenőrzi a társadalombiztosítási jogviszony érvényességét.	Ismeri az érvényes társadalombiztosítási ellátásra vonatkozó szabályokat.	Szem előtt tartja a jogszabályi előírásokat.	Betartja a társadalombiztosítási jog előírásait.
13.	Újraélesztésben asszisztál.	Alkalmazói szinten ismeri a BLS, ALS folyamatát.	Elkötelezettséggel és felelősségtudattal asszisztál az újraélesztésben.	Vezetői irányítással asszisztál a BLS, ALS kivitelezésében.
14.	Az aneszteziológiai eszközrendszereket alkalmazza.	Ismeri az aneszteziológiában használatos eszközöket.	Gyakorlatias feladatértelmezésnek köszönhetően az eszközöket tudatosan készíti elő.	Másokkal együttműködve készíti elő az aneszteziológiai eszközöket.
15.	Monitorizálja a beteget peri-, és posztoperatív időszakban.	Tisztában van a beteg peri-, és posztoperatív monitorozási lehetőségeivel.		Másokkal együttműködve készíti elő a páciens monitorizálásához.
16.	Stabil légútbiztosításhoz előkészít és asszisztál a kivitelezésében.	Előkészítése során a megfelelő eszközöket készíti elő a légútbiztosításhoz.		Önállóan készíti elő a légútbiztosításhoz szükséges eszközöket.
17.	A sebészi beavatkozásokhoz használatos textíliákat, kötszereket, varróanyagokat, steril eszközöket a műtét típusához igazítva előkészíti.	Azonosítja a sebészi beavatkozás típusát.	Az előkészítés során törekszik arra, hogy az elérhető leginnovatívabb eszközöket készítse elő a beavatkozáshoz.	Másokkal együttműködve készíti elő a sebészeti eszközöket.
18.	A sebészi és az aneszteziológiai beavatkozásokhoz a megfelelő fektetési módokat megválasztja a betegbiztonsági előírásoknak megfelelően.	A betegfektetési módokat és ezek eszközeinek használatát ismeri.	A fektetés során szem előtt tartja a beavatkozások módjait.	Utasítás alapján végzi el a betegfektetés módját.
19.	Betegfogadásnál és betegátadásnál a helyi protokolloknak megfelelően végzi	Helyesen értelmezi az egészségügyi intézmény protokolljait.	Figyelemmel kíséri a helyes betegátadást.	Másokkal együttműködve végzi a betegfogadást és betegátadást.

	el a betegazonosítást.			
20.	Beteget előkészít, felkészít az egynapos sebészeti beavatkozásra.	Tudja az egynapos sebészet kivitelezhetőségének szabályait.	A beteg egynapos sebészeti beavatkozásra történő felkészítése során empatikusan viselkedik.	Utasítás alapján végzi el a beteg egynapos sebészeti beavatkozásra történő felkészítését.
21.	Felméri a beteg fájdalmát.	Alkalmazói szinten ismeri a fájdalom felmérő lehetőségeket.	Törekszik a fájdalom mielőbbi csillapítására.	Részen önállóan méri fel a fájdalom nagyságát.
22.	Alternatív fájdalomcsillapítást végez.	Ismeri a fájdalomcsillapítás lehetőségeit.		Vezetői utasításra elvégzi a fájdalomcsillapítást
23.	Gyógyszeres fájdalomcsillapítást végez.			
24.	Használja a zsiliprendszert.	Ismeri a műtéti zsilip rendszereket.	Elfogadja a zsiliprendszer használatát.	Betartja és betartatja a zsiliprendszer használatát.
25.	Eszközöket steriliz/steriliztet.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, eszközeit és kivitelezésének módjait, valamint tudja az aszepszis, antiszepszis eljárásokat.	Elkötelezett a nosocomialis fertőzések kialakulásának megakadályozásában.	Önállóan juttatja a sterilizálni kívánt eszközöket a sterilizálóba.
26.	Gipszelésnél asszisztál.	Érti a gipszelés technikáját és módjait.	Törekszik a lehető leggyorsabb gipszelési eljárás kivitelezésére.	Irányítással asszisztál gipszelésnél.
27.	Asszisztál a helyi érzéstelenítés kivitelezésében.	Ismeri a helyi érzéstelenítés során használt eszközöket.	Gyakorlatias feladatértelmezésnek köszönhetően az eszközöket tudatosan készíti elő.	Másokkal együttműködve készíti elő az aneszteziológiai eszközöket.

6.3.Szakmairányok szakmai követelményei:

6.3.1. Aneszteziológiai szakasszisztens szakmairány:

Az aneszteziológiai szakasszisztens magas szintű klinikumi ismeretekkel rendelkezik. Az aneszteziológiai beavatkozások során összefüggéseiben, következetesen és megfelelő helyzetfelismerő képességgel alkalmazza tudását. Részt vesz az általános, a speciális és regionális anesztézia előkészítésében, megvalósításában, a beteg körüli teendők ellátásában. A gyártók előírása alapján, a protokolloknak megfelelően üzemelteti az aneszteziológiai műszereket, gépeket. Törekszik a technológiai és szakmai fejlődésnek megfelelően folyamatosan képezni önmagát és kollégáit, képzéseken és továbbképzéseken vesz részt. Team-

munkában dolgozik a műtői személyzettel, legjobb tudásának megfelelően asszisztál az aneszteziológus orvosnak.

A beteggel folyamatos kapcsolatot tart fenn az anesztézia előkészítése, bevezetése, fenntartása és befejezése során. Részt vesz a beteg transzportban. Megfelelő kommunikációs csatornákon keresztül átadja a páciens a posztoperatív ellátást végző asszisztenciának, az ébredőbe vagy osztályra, tájékoztatást ad számukra a posztoperatív szakra vonatkozóan a szükséges ápolási és monitorozási feladatokról.

Aneszteziológiai szakasszisztens szakmairány szakmai követelményei:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	A beteg monitorizálásához tartozó eszközöket összeállítja, ellenőrzi, a hibákat felismeri és elhárítja.	Behatóan ismeri a betegmonitorokat. Élettani és kórélettani tudással rendelkezik.	Szem előtt tartja a gyártói előírásokat.	Gyártói útmutatás alapján felkutatja és elhárítja a hibákat. Döntést hoz a technikai support szükségességéről.
2	A beteg szakszerű fektetését ellenőrzi és a betegre vonatkozó érintésvédelmi szabályokat alkalmazza.	Tudja a műtéttechnikai alapokat. Ismeri az aneszteziológiai beavatkozásokhoz szükséges fektetési módokat.	Törekszik a beteg kényelmi szükségletének kielégítésére, szem előtt tartva a szükséges testhelyzet felvételét.	Felelősséget vállal a saját ill. a csoport munkájáért, minőségért. Önállóan felel a betegbiztonság megvalósításáért.
3	Asszisztál az anesztézia bevezetése során, a fellépő szövődményeket felismeri, segédkezik elhárításukban.	Komplexitásában átlátja, az általános anesztézia módszereit és szövődményeit.	Képvisei a beteg érdekeit az anesztézia során, figyelemmel kíséri a betegbiztonság megvalósulását.	Felelősséget vállal a saját ill. a csoport munkájáért, minőségért.
4	A lélegeztetési paramétereket és a beteg monitorizálását folyamatosan ellenőrzi, az adatokat valós időben regisztrálja.	Behatóan ismeri az egészségügyi dokumentációvezet és szabályait.	Elkötelezett a minőségi betegellátás iránt és törekszik a hiánytalan, valós idejű betegdokumentáció vezetésre.	
5	Adagolja az aneszteziológiában használt inhalációs és intravénás gyógyszereket.	Részletesen ismeri az alkalmazott gyógyszeres alapokat és az aneszteziológiában használt intravénás és inhalációs anesztetikumok hatás-mechanizmusát,	Magabiztosan használja gyógyszerismereteit Precízen kiszámolja a gyógyszerek koncentrációját és beadási sebességét.	Az orvos utasításának megfelelő gyógyszert, az általa meghatározott módon adagolja.

		mellékhatásait, a gyógyszerinterakciókat.		
6	Modellezi a nehézlégút biztosításának lépéseit a veszélyeztetett betegnél. A regurgitációt, aspirációt megelőzi, Sellick-féle manővert alkalmazza és gyomorszondát vezet le.	Magas szinten ismeri a nehézlégút biztosításával kapcsolatos rizikó becslési score-okat, méréseket. Magas szintű tudással rendelkezik a nehézlégút biztosításának szabályairól és eszközeinek használatáról.	Reflektív a hirtelen állapotváltozásokra. Tudatosan használja ismereteit és a rendelkezésre álló eszközöket. Önképzéssel is törekszik a szakmai fejlődésre. Elkötelezett a szakmai protokollok megismerésére, nyitott a változásokra. Elkötelezett a minőségi egészségügyi ellátás iránt.	Korrigálja saját vagy mások hibáit. Betartja és betartatja a nehézlégút biztosítására vonatkozó fektetési és eszköz-előkészítési szabályokat.
7	Gyógyszeres fájdalomcsillapítást végez. Adekvátan alkalmazza a fájdalom csillapítására szolgáló, nem gyógyszeres módszereket.	Ismeri a fájdalom anatómiai és élettani összefüggéseit, alkalmazói szinten használja a fájdalom megítélésére használt objektív és szubjektív tüneteket.	Törekszik a fájdalom enyhítésére, tiszteletben tartja a beteg igényét szenvedésének enyhítésére vonatkozóan.	A sebészi beavatkozás által megengedett módon pozicionálással csökkenti a beteg fájdalmát, orvosi utasításra gyógyszert adagol.
8	Követi a beteg állapotváltozásait, feltárja a kórélettani összefüggéseket.	Azonosítja a kóros állapotot jelző tüneteket és paramétereket, összefüggésben látja a beteg állapotát.	Törekszik a szakmai szabályok szerint végzett tevékenységre, elkötelezett a minőségi ellátás iránt.	Önálló észlelés után az orvost tájékoztatja és az utasításnak megfelelően, az orvossal együttműködve megelőzi az állapotromlást.
9	Összeszereli a transzfúziós és vérmelegítő eljárásokhoz szükséges eszközöket és azokat üzemelteti. Alkalmazza a transzfuziológiai tudását a vérkészítmények fajtáira és a beadás módjára	Alkalmazói szinten ismeri a vérkészítmények fajtáit, beadási módjukat. Eszközismerettel rendelkezik a transzfuziológiai rendszerekről. Ismeri a vérkészítmények melegítéséhez szükséges	Törekszik arra, hogy a szakterület legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa.	Gyártói utasításnak megfelelően illeszti össze a transzfúziós szerelékét a vérmelegítő berendezéssel. Orvosi utasításnak megfelelően beállítja a beadandó készítmény hőmérsékletét. Önállóan észleli a berendezés hibás

	<p>vonatkozóan. Rendeltetésszerűen használja a vérmelegítő készülékeket.</p>	<p>vérmegítők fajtáit, működésüket.</p>		<p>működését.</p>
10	<p>Az anesztéziához szükséges eszközöket, gépeket karbantartja és az aszepszis szabályainak megfelelően fertőtleníti, sterilizálásra előkészíti.</p>	<p>Teljeskörűen ismeri az anesztézia eszközeit, azok működését és a karbantartási előírásokat.</p>	<p>Önképzéssel is törekszik a szakmai fejlődésre. Elkötelezett a szakmai protokollok és az eszközeinek használatos leírások megismerésére, nyitott a változásokra. Elkötelezett a minőségi egészségügyi ellátás iránt.</p>	<p>A gyártói utasításokat és az aszepszis, antiszepszis szabályait betartva önállóan végzi a gépek működtetését, tisztítását.</p>
11	<p>Beteg dokumentáció vezet, szabályosan tárolja azokat a szakmai protokollnak megfelelően.</p>	<p>Behatóan ismeri a betegdokumentáció részeit és a dokumentációvezet és szabályait.</p>	<p>Elkötelezett a minőségi egészségügyi ellátás iránt.</p>	<p>Önállóan készíti össze az anesztézia dokumentumait, az altatási jegyzőkönyvben rögzíti a paramétereket, beavatkozásokat, a gyógyszerek beadásának tényét.</p>
12	<p>Érthető, pontos megfogalmazásokat használ a beteggel és a műtői, osztályos team tagjaival.</p>	<p>Érti a team-munka lényegét. Ismeri az etikai értékek jelentőségét, az egészségügyi etika alapelveit, a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Etikai kódexének tartalmát. Ismeri a kommunikáció fogalmát, elemeit, az őszinte és hiteles kommunikáció feltételeit, alapelveit, az egyes életkori csoportok ezirányú jellemzőit, a problémamentes, vagy problémamegoldó kommunikáció módját, a kommunikációs zavarok jellemzőit.</p>	<p>Szabálykövető magatartást tanúsít. Önzetlen viselkedést tanúsít. Fellépése, kommunikációja, viselkedése, megjelenése során méltón képviseli az egészségügyi dolgozókat.</p>	<p>Betartja és betartatja a műtői viselkedési normákat, és kommunikációs utakat.</p>

6.3.2. Műteti szakasszisztens szakmairány

Tevékenységei kiterjednek a műtét előtti, alatti és utáni időszak szakmai, önálló, együttműködő és irányító feladatainak elvégzésére. A műteti szakasszisztens az orvos utasításának megfelelően részt vesz a beteg műteti fektetésénél, bemosakodás előtt ellenőrzi a műtő tisztaságát, illetve, hogy a tervezett beavatkozáshoz rendelkezésre állnak-e a megfelelő szakmai anyagok, majd előkészíti a szükséges eszközöket, műszereket, varróanyagokat. Betartja és betartatja az aszepszis szabályait. Betartja a beöltözés, beöltöztetés szabályait, sorrendjét. A műteti team valamely(orvos) tagjával együtt, közösen helyezi fel a betegre az izolálást.

A műteti team tagjaként nagy odafigyeléssel, koncentrálni végzi munkáját. Anatómiai kórtani tudását alkalmazva, ismeri és pontosan követi a műtét menetét, szakszerűen instrumentál. A műtét összehangolt csapamunkát igényel, gördülékeny levezetésében a műteti szakasszisztensnek kulcsszerepe van. Különös figyelmet fordít a kevésbé gyakorlott személyek, mint tanuló műteti asszisztensek, rezidensek, orvostanhallgatók munkájára. A műteti szakasszisztens feladata, hogy műtétek között, a napi program befejezése után a műtőt a lehető legrövidebb időn belül alkalmassá tegye a következő műtét végzésére. Elrendeli a műtő takarítását, elvégzését leellenőrzi. A műszereket műtét után leszámolja, sterilizálásra előkészíti, a szállítást megszervezi. A műtéteket elektronikusan, valamint a helyi szokásoknak megfelelően dokumentálja.

Megfelelő kapcsolatteremtő képességgel rendelkezik, munkáját hivatásként, empátiával gyakorolja, betartja, illetve betartatja annak jogi szabályait, valamint etikai normáit.

Műteti szakasszisztens szakmairány szakmai követelményei:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Műtői munkája során aszepszis-antiszepszis szabályainak megfelelően végzi tevékenységét.	Komplexitásában ismeri az aszepszis-antiszepszis szabályait.	Törekszik az aszepszis, antiszepszis szabályainak betartására.	Betartja és betartatja a fertőtlenítés, sterilizálás szabályait, munkájáért felelősséget vállal.
2	Munkája során használja a műtő zsiliprendszerét, alkalmazza az aszepszis műtői zsilipelésre vonatkozó szabályait.	Magabiztosan ismeri a zsilip használat szabályait, és a zsilipek működési elvét.	Elkötelezett a műtői zsilipruha és védőeszköz használat fontosságát illetően.	Betartja és betartatja a műteti zsiliprendszer szabályait.
3	Alkalmazza a higiénés kézmosás és a sebészi bemosakodás folyamatát, modellezi a köröm toalettet.	Tudja a bemosakodás menetét, érti a bemosakodószerek hatásmechanizmusát.	Szem előtt tartja a műtői munkában a kezek állapotával kapcsolatos követelményeket.	Betartja és betartatja a kézfertőtlenítés és sebészi bemosakodás szabályait.
4	Összeállítja a műtő napi takarítási munkarendjét.	Ismeri a műtétek tisztasági besorolását, azonosítja a műtétekhez	Tudatosan törekszik munkája során a tisztasági sorrend betartására.	Másokkal együttműködve betartja és betartatja a műtő biztonságos

		használt műszerek, szakmai anyagok rendelkezésre állását.		munkarendjét.
5	Kapcsolatot tart a központi sterilizáló munkatársaival a műtéti eszközök, anyagok megfelelő sterilizációs módjának meghatározása érdekében.	Részletesen ismeri a sterilizálás fogalmát, a sterilizációs eljárásokat, az anyagok sterilizálhatósági csoportosítását.	Napi munkája során figyelemmel kíséri a steril anyagok, műszerek körforgását a műtő és a központi steril egységei között.	Önállóan felügyeli a műtőssegéd munkáját, ellenőrzi a steril eszközök, anyagok csomagolását, sterilizációs idejét.
6	Napi ellenőrző feladatai során ellenőrzi az elektromos árammal működtetett technikai eszközöket.	Érti a műtőben használt elektromos berendezések működési elvét, felismeri a hibalehetőségeket.	Szem előtt tartja a műtői munkában a nagyfrekvenciával működtetett elektromos készülékek szabályos használatát, törekszik a betegbiztonság betartására.	Az elektromos berendezések működését ismerve, betartja és betartatja a szabályokat, ellenőrzi a műtőssegéd munkáját.
7	Az adott műtéhoz szükséges műszereket, eszközöket kiválasztja, a műtéti programban szereplő műtéhoz hiánytalanul bekészíti/előkészíti.	Átfogóan ismeri a sebészeti műszereket. Azonosítja a szövetek szétválasztásának műszereit, vérzéscsillapítás műszereit, a szövetek feltárásának, rögzítésének műszereit, speciális műszereket, sebek egyesítésére szolgáló műszereket. Tudja a műszerelés szabályait.	Fogékony az új sebészeti beavatkozásokhoz használható műszerek megismerésére. Figyelemmel kíséri a műszerek állapotát, meghibásodás esetén kezdeményezi azok javíttatását, selejtezését.	Folyamatosan ellenőrzi a sebészeti kéziműszerek állapotát, a varróanyagok lejáratási idejét, használhatóságát, önállóan dönt a műszerek selejtezését illetően.
8	Megelőzi és elhárítja a munkahelyi balesetek előfordulását.	Azonosítja a leggyakrabban előforduló munkahelyi baleseteket, tudja, hogy mit kell tennie munkabaleset előfordulása esetén, felismeri a	Szem előtt tartja a munkavédelmi szabályzatot, gondoskodik a balesetmentes környezet fenntartásáról.	Munkabaleset előfordulása esetén képes az önellenőrzésre és képes a hibák előfordulásának gyakoriságát önállóan csökkenteni.

		baleseti kockázatokat, veszélyforrásokat.		
9	Irányítja a műtőssegéd műtét alatti tevékenységét az eszközök kezelésével kapcsolatban, új dolgozóknak bemutatja a műtő berendezési tárgyainak használatát.	Ismeri a műtő berendezési tárgyait, működtetésük szabályait. Érti a berendezési tárgyak működési elvét, ismeri a felhasználói könyv, gépkönyv utasításait.	Törekszik a berendezési tárgyak épségének megtartására, figyelemmel kíséri és kritikusan szemléli munkatársai munkavégzését.	Részben orvosi utasítás alapján, részben önállóan, képes a berendezési tárgyakat működtetni. Munkavédelmi utasításokat betartja.
10	Alkalmazza a műtő szennyezettségi szintjéhez mérten a különböző takarítási eljárásokat, dokumentációt vezet.	Ismeri a műtő takarítási folyamatait. Alkalmazói szinten ismeri a műtő takarításánál használt fertőtlenítő szereket, részletesen ismeri a hatásmechanizmusukat, behatási idejüket.	Elkötelezett a műtők higiénikus, szabálykövető takarításának, fertőtlenítésének betartására és betartatására, munka és ügyeleti időben egyaránt.	Műtő takarítást önállóan végzi és irányítja, annak érdekében, hogy a műtőssegédek és a takarító személyzet a szakma szabályainak megfelelően hajtsák a feladatukat végre.
11	A beteg fektetésénél kiválasztja a műtéti beavatkozásnak megfelelő pozíciót, melyet az operatórral egyeztet, a rögzítésnél kommunikál a műtéti team többi tagjával.	Anatómiai és élettani ismeretei birtokában felismeri a nyomási fekély és a végtagok elégtelen keringésének műtét alatti kialakulásának veszélyét.	Műtétes beteg fektetésénél és a műtét alatt törekszik a beteg műtét alatti másodlagos sérüléseinek megelőzésére.	Indokolt esetben önálló javaslatokat fogalmaz meg és kezdeményezi a beteg műtét alatti pozicionálását, irányítja a műtőssegéd munkáját.
12	A műtéti terület izolálásánál kiválasztja a műtét típusának megfelelő steril izolációs lepedőket, egyszerűhasználatos steril izoláló szettet, kommunikál az első asszisztenssel, operatórral a steril izolálás technikai kivitelezésével	Magabiztosan ismeri a műtéti terület izolálásához szükséges hagyományos textil és egyszerűhasználatos izolációs lepedőket, szetteket, tudja a műtéti terület izolálásának technikáját,	Tudatosan törekszik a műtéti terület megfelelő izolálására, szem előtt tartja a műtéti idő alatt a megfelelő sterilitás fenntartását, kritikusan szemléli a műtét alatti munkát, az izolálás sérülése, átázása esetén kezdeményezi a	Részben orvosi utasítás alapján, operátor irányításával és segítségével, részben önállóan képes a steril műtéti izolálást felhelyezni, munkáját felelősséggel, műtéti szakasszisztenshez méltóan végzi.

	kapcsolatban.	szabályait.	műtéti terület átizolálását, fedő izolálás felhelyezését.	
13	A műtéti beavatkozásoknál műszerelési feladatot végez.	Anatómiai tudása birtokában, részletesen ismeri az emberi test felépítését, élettani ismeretei birtokában a működését, ezért az aktuális műtét menetét felismeri, azonosítja/felsorolja a műtét lépéseit a műtéti terület nyitásától a seb zárásig.	Figyelemmel kíséri a műtétet, szem előtt tartja az antiszepszis szabályait, törekszik a sterilitás megtartására, kész a közös team-munkára, tiszteletben tartja a szakma szabályait.	Önállóan végzi műszerelési feladatait a szakma szabályainak betartásával, betartja az operátor utasításait, melyekhez önállóan hozzá tudja rendelni a megfelelő műszereket, speciális eszközöket, irányítja a műtőssegéd munkáját.
14	Összeállítja az aktuális műtéti beavatkozáshoz szükséges sebészi varróanyagokat, varrótűket, a műtét menetének megfelelően kiválasztja az aktuális képlet lekötéséhez, szövetek egyesítéséhez a legmegfelelőbb varróanyagot.	Magabiztosan ismeri a varróanyagok szerkezeti összetételét (monofil, sodrott), alapanyag szerinti osztályozását (természetes, szintetikus), felszívódó képességük (felszívódó, nem felszívódó) és felszívódási idejét. Tudja a sebészeti varrótűk méret, típus szerinti besorolását.	Figyelemmel kíséri a műtét menetét, gondoskodik róla, hogy az aktuális műtét típusának megfelelő varróanyag álljon rendelkezésre, nyitott az új megoldásokra, kész szakmailag véleményezni, kipróbálni új varróanyagokat.	Az operátor irányításával és utasítására a műtét menetének megfelelően választja ki a műtét típusának megfelelő varróanyagokat.
15	Alkalmazza a műtét során fellépő vérzések vérzéscsillapítási technikáit. Az operátor által meghatározott vérzéscsillapítókat előkészíti a műtétéhez.	Felismeri a vérzések típusait (artériás, vénás, felületi) azok csillapítási módjait, azonosítja a vérzéscsillapításhoz használatos speciális eszközöket, anyagokat, ismeri azok összetételét, hatásmechanizmus	Szem előtt tartja a leghatékonyabb vérzéscsillapítási módszer, technika kiválasztását, gondoskodik róla, hogy minden speciális eszköz, anyag rendelkezésre álljon.	Az operátor irányításával és utasítására választja ki a vérzés típusának megfelelő vérzéscsillapítási módot, anyagot.

		át.		
16	Alkalmazza a műtőben a kommunikációs csatornákat a betegbiztonság elősegítése érdekében, kommunikál a műtési team tagjaival, elhárítja a nem várt események előfordulásának lehetőségét.	Ismeri a megfelelő kommunikációs csatornákat, a műtési team tagjaival együtt beteg azonosítást végez.	Minőségorientált magatartásával elősegíti a betegbiztonság megvalósítását, kész a közös gondolkodásra, hogy a műtési beavatkozásokhoz az emberi, tárgyi, technikai feltételek térben és időben rendelkezésre álljanak.	Másokkal együttműködve beteg azonosítást végez, önállóan kommunikál műtési szakasszisztenshez méltó hozzáértéssel, ellenőrzi a személyi, tárgyi és technikai feltételeket, oldaliságot.
17	Kezeli és felügyeli a műtétek során levett szövettani anyagokat. A szövettani anyagok tárolását irányítja.	Ismeri a szövettani anyagok levételének, tárolásának szabályait.	Törekszik az anyagok szakszerű tárolására.	Felügyeli a műtőssegek munkáját a szövettani anyagok tárolását illetően. A megadott időn belül gondoskodik az anyag megfelelő dokumentációjával való patológiára juttatásáról.
18	Alkalmazza a hulladékkezelés szabályait, kiválasztja a hulladék besorolásának megfelelő hulladéktároló zsákot, badellát, dobozt.	Megnevezi a műtőben keletkezett hulladékok fajtáit, azonosítja a hulladékokat.	Elfogadja és szem előtt tartja a hulladékkezelési szabályzatban rögzített szabályokat, értékékként kezeli a környezetvédelmet.	Magabiztosan irányítja a műtőssegek és takarítók tevékenységét, önállóan dokumentál, felelősséget vállal saját munkájáért.
19	Használja az informatikai eszközöket, számítógépen írásban kommunikál, kezeli a műtői és kórházi belső informatikai rendszereket, kapcsolatot tart a központi sterilizővel, információs monitorokon megjelenített műtési programot értelmezi, kezeli a műtő belső	Felhasználói szinten ismeri a kórház informatikai rendszerét, IT ismereteket napi műtői munkájában tudja alkalmazni.	Hajlandó elsajátítani az IT ismereteket, értékékként tekinti a műtői infrastruktúra és informatika fejlődésére, elkötelezett a minőségi dokumentáció bevezetésére.	Saját IT felhasználói engedély birtokában, önállóan dokumentál, munkájáért felelősséget vállal, szokásos időtartam alatt, de legkésőbb a munkanap végéig/ügyelet végéig a dokumentációs kötelezettségének eleget tesz.

	informatikai rendszerét, radiológiai képalkotó diagnosztikát megjelenít (PACS).			
20	Összeállítja az aktuális műtéthez használandó szakmai anyagokat, a műtét után írott és elektronikus formában elkészíti az anyagfelhasználási lap informatikai program segítségével, a valós műtéti anyagfelhasználásnak megfelelően történő hiteles dokumentálását.	Magabiztosan ismeri az adott műtétek szakmai anyag igényét, azonosítja a szakmai anyagokat.	Törekszik a betegszintű szakmai anyagfelhasználás dokumentációjának pontos vezetésére, műtét során figyelemmel kíséri a felhasznált szakmai anyagokat, eszközöket.	Önállóan végzi munkáját, a műtéti anyagfelhasználást pontosan naprakészen összeállítja, munkájáért felelősséget vállal, leltárkészletet ellenőrzi, a hiánypótlást kezdeményezi.

7 Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

7.1 Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: Az első 2 év teljesítése. Érettségire épülő képzés esetén az első fél év teljesítése.

7.2 Központi interaktív vizsga

7.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Egészségügyi alapozó ismeretek

7.2.2 A vizsgatevékenység leírása

30 feladatból álló interaktív feleletválasztós teszt megoldása, az alább felsorolt ismeretanyagból:

- Emberi test működése: emberi test részei, magyar nyelvű megnevezésük.
- Betegmegfigyelés és vitális paraméterek: egyszerű eszközös vizsgálatok, vitális paraméterek normál értékei, mérésük szabályai, eszközök és tisztántartásukra vonatkozó szabályok, betegmegfigyelés alapjai, testváladékok megfigyelése.
- Gyógyszerelési ismeretek: gyógyszerbejuttatási módok, szabályok, gyógyászati segédeszközök.
- Ápolástani ismeretek: beteggondozás alapjai, betegmozgatás, pozicionálás, kórtermi környezet, szükségletek szerinti alapápolási feladatok, akadályozottság, asszisztensi feladatok, szállítási módok, inaktivitás.
- Társadalomtudományi ismeretek: etikai, jogi, munkavédelmi szabályok, balesetvédelem, betegbiztonság, higiéné, kommunikáció elemei, dokumentáció és adatvédelem,
- Elsősegélynyújtás: roszullétek, mérgezések, tömeges balesetek, katasztrófák.

7.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 30 perc

7.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes vizsgán belül: 50%

7.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése: A 7.2.2. pontban meghatározott elméleti ismeretanyag az alábbi súlyozással kerül a teszt feladatsorába:

- Emberi test működése 30%
- Betegmegfigyelés és vitális paraméterek 20%
- Gyógyszerelési ismeretek 10%
- Ápolástani ismeretek 30%
- Társadalomtudományi ismeretek 10%

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

7.3 Gyakorlati vizsga

7.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Alapápolási, gondozási, elsősegélynyújtó, gyógyszerelési projektfeladat

7.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A vizsgatevékenység három részből áll:

A: Kardinális tünetek mérése imitátor segítségével és dokumentálása lázlapon.

B: BLS +AED végrehajtása újraélesztő fantomon.

C: Szituációs feladat végrehajtása az alapápolási-gondozási, elsősegélynyújtási, gyógyszerelési, munkavédelem és higiéné tevékenységek köréből:

- Gondozási feladatok: újszülött-, csecsemő-, kisgyermek gondozási feladatai, idős ember gondozása, akadályozott ember segítése.
- Ápolási alapeladatok: ágyazások, pihenés, mozgás, táplálkozási, higiénés, ürítési szükséglettel kapcsolatos feladatok, mindennapi sztomagondozás, inkontinens beteg ápolása, fizikális lázcsillapítás, tudat, magatartás, fájdalom, fekvés megfigyelése, egyszerű, eszközös vizsgálatok (testtömeg, testmagasság, testkörfogat mérése), eszközismeret (mozgást segítő eszközök, kényelmi eszközök, antidecubitus eszközök, betegmozgatást segítő eszközök és használatuk). Az ellátás során keletkező hulladékok szabályos kezelése, hulladékgyűjtő eszközök és használatuk, dokumentálás.
- gyógyszerelési: gyógyszerek kezelésére vonatkozó előírások betartása, enterális gyógyszerelés lázlap alapján.
- Elsősegélynyújtás: tájékozódás, teendők a helyszínen, orvos/mentőhívás, kimentés, ABCDE szemléletű állapotfelmérés, eszméletlen beteg ellátása, sérültek állapotfelmérése, ellátása.
- Munkavédelem és higiénés feladatok: egyéni védőeszközök használata, fertőtlenítő eljárások alkalmazása, eszközök előkészítése sterilizálásra, steril anyagok kezelése.

A vizsgaszervező köteles megszervezni, minden tevékenységi körből legalább 1-1 szituációs feladat végrehajtását.

A szituációs feladatot gyakorlóteremben, imitátor és gyakorlófantomok, valamint a feladathoz szükséges szakmai eszközök, anyagok igénybe vételével kell lebonyolítani.

7.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

7.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 50%

7.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:

A feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30%

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
- Higiénés, munkavédelmi és megbízhatósági szabályok betartása

B feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30%

- Biztonságos környezet megítélése (10%)
- Reakcióképesség vizsgálata (10%)
- Segítségkérés (10%)
- Átjárható légutak biztosítása (10%)
- Légzés vizsgálat (10%)
- Segítségkérés (10%)
- Mellkas kompresszió (20%)
- AED használat (20%)

C feladat: értékelési aránya gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 40%

- A feladat megértése
- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének pontossága, szabályossága, szükség szerint dokumentálása
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- Higiénés, munkavédelmi és megbízhatósági szabályok betartása

A tanulónak mindegyik feladat esetében legalább 51%-ot el kell érnie.

- Az értékelés százalékos formában történik.
- A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerzhető összes pontszám legalább 51%-át elérte, és minden vizsgarészt sikeresen teljesített.

7.4 Alapvizsgálattal betölthető munkakör FEOR száma

Ágazati alapoktatás megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése	Alapvizsgálattal betölthető munkakör(ök), tevékenységek
Egészségügy ágazati alapoktatás	5222	segédápoló, műtőssegéd	segédápoló

7.5 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8 A szakmai tanúsító vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

8.1 Tanúsítvány megnevezése: Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek

8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.2.1 12. évfolyam és a 11 év végi szakmai gyakorlat eredményes teljesítése. Érettségire épülő képzés esetén a kompetenciákhoz/vizsgálathoz kapcsolt szakmai tartalmak eredményes teljesítése.

8.2.2 Szakmához kötődő további sajátos követelmények: Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal az iskolának megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban.

8.3 Központi interaktív vizsga

8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek tanúsító vizsga

8.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A vizsgatevékenység összesen 60, központilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú (például egyszeres és többszörös feleletválasztásos, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató, számításos és esetbemutatás alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismerethez ábrák használata ajánlott.

- Emberi test működése 25%
- Klinikumi ismeretek és diagnosztika 25%
- Gyógyszertani ismeretek 10%
- Szakápolástani ismeretek 30%
- Társadalomtudományi ismeretek 10%

A vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- Ismeri az alapvető szükségletek jellemzőit (higiénés, táplálkozási és folyadékigény, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság), kielégítésük lehetőségeit, eszközeit és azok használatát.
- Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testváladékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.
- Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.
- Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.
- Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.
- Ismeri a monitorozás non-invazív eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait.
- Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.
- Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.
- Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.
- Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.
- Ismeri fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.
- Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a nosocomialis fertőzés fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomiális fertőzéseket. Ismeri az fertőzőkontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.
- Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.
- Ismeri a főbb kórképekhez kapcsolódó alapápolási feladatokat.
- Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.
- Tisztában van a homeosztázis alapjaival. -
- Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.

- Ismeri az alapvető szükségletek (higiénés, táplálkozási és folyadék, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság) jellemzőit, kielégítésük lehetőségeit, alap ápolási feladatait, eszközeit és azok használatát.
- Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testváladékok normális jellemzőit, azonosítja azok normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait. Ismeri az alapvető kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a jogszerű fizikai és kémiai korlátozás módszereit, eszközeit, jogszabályi hátterét és kivitelezésének szabályait, valamint korlátozás alatti betegmegfigyelés kritériumait.
- Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.
- Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének, gyűjtésének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri a 12 elvezetéses EKG-vizsgálat kivitelezését, eszközeit. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a monitorozás non-invazív eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG-monitorozás ápolói feladatait.
- Ismeri a fájdalom felmérésének módszereit, a felmérést segítő skálákat. Tisztában van a fájdalomcsillapítás gyógyszeres és gyógyszer nélküli lehetőségeivel,
- Alapvető gyógyszerterapeutikai ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket, a gyógyszeradagok számítását. Felismeri az esetleges mellékhatásokat, gyógyszer kölcsönhatásokat. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- Ismeri az infúziós oldatok csoportjait. Ismeri az infúzió előkészítésével, kapcsolatos ápolói feladatokat, az eszközöket, az infúzió lehetséges szövődményeit, teendőket szövődmény esetén. Ismeri a dokumentálás szabályait, a folyadékegyenleg készítését.
- Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik. Klinikumi és szakápolási ismeretek
- Ismeri a főbb kórképekhez kapcsolódó alapápolási feladatokat.
- Ismeri a főbb pszichiátriai kórképeket.
- Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, alapápolási feladatait, a lehetséges szövődményeket.
- Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit.
- Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás non-invazív eszközeit
- Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait.

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 60%

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Az általános ápoló és egészségügyi asszisztensi ismeretek tanúsító vizsga

8.4.2 A vizsgatevékenység leírása (a projektfeladat vizsgán belüli súlyaránya 40%)

A projektfeladat három vizsgarészből áll:

- A) vizsgarész: Portfólió bemutatása 10%
- B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között 45%
- C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés 45%

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása

A vizsgázó haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított dokumentum, amely magában foglalja a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző által hitelesített gyakorlati munkanaplót.

A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel.

A portfólió kötelező elemei:

A szakmai gyakorlat alatt elvégzett tevékenységek az alábbi beavatkozások mentén (a **portfólió értékelése során súlyaránya 35%**)

- 10 db invazív beavatkozásnál való asszisztálás,
- 10 db invazív beavatkozás elvégzése,
- Minden kompetenciaszintű non-invazív vizsgálat elvégzése legalább 10 alkalommal
- 10 db osztályos gyógyszerelés felügyelet mellett,

A portfólióban meg kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét időpontját. A portfólióban az ápolói részvétel a beavatkozások elvégzésének igazolása, az abban elvégzett ápolói tevékenységek leírása szerepeljen.

Esetbemutatás (a portfólió értékelése során súlyaránya 35 %): A fent leírt teendők közül egy, a tanuló/képzésben résztvevő által elvégzett ápolói feladat bemutatása önreflexióként. Az esetismertetés az alábbiakra térjen ki: a beavatkozás pontos leírása, a betegmegfigyelés beavatkozás körüli szempontjai, a betegbiztonság, az aszepszis-antiszepszis szabályai, valamint a dokumentálásra vonatkozó szabályok.

A portfólió választható elemei: (a tanuló legalább egyet választ, mely a portfólió értékelése során súlyaránya 30 %)

- Szakmai versenyek, amelyeken részt vett a jelölt a képzés időtartama alatt és azok eredményeinek bemutatása
- Szakmai események, amelyeken részt vett a tanuló/képzésben résztvevő a képzés időtartama alatt (kórház-, klinika látogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmát népszerűsítő rendezvények, iskolai, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenység, stb.)
- Saját tudományos munka bemutatása
- Közösségi szolgálat, iskolai közösségi munka bemutatása
- Dicséret, elismerés, ajánlás a tanuló/képzésben résztvevő szakmai, iskolai teljesítményével kapcsolatban

B) vizsgarész Szimulációs körülmények között zajló vizsga (időtartama 15 perc):

Az alábbiak közül kihúzott tevékenység vonatkozásában ismertesse a beavatkozáshoz kapcsolódó anatómiai-élettani, kórélettani ismereteket, a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, lehetséges szövődményeket, kliensoktatási feladatokat, és végezze el a beteg nélküli szituációs feladatokat

elvégzését, illetve az invazív tevékenységek bemutatását szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával.

- Kardinális tünetek: testhőmérséklet, légzés mérése, pulzus, vérnyomás mérése, az artériás oxigéntelítettség noninvasív mérése – Pulzusoximetria.
- Vénás vérvétel kivitelezése zárt vérvételi eszközzel
- Vérgázanalízis: Előkészítés kapilláris aspirátum mintavételhez és kivitelezés,
- Injekciózás: subcután injekció
- Injekciózás: intramuscularis injekció
- Asszisztálás injekciózás során: vénás injekció percután bejuttatása
- Asszisztálás injekciózás során: vénás injekció-perifériás és centrális vénás kanülbe
- Injekciózás: intracután injekció
- Vérvétel ujjbegyből vércukor érték meghatározás céljából
- Perifériás kanül előkészítése bevezetéshez és gondozása
- Beöntés adása
- Tracheostoma ellátása
- Colostoma, ileostoma ellátása, zsák cseréje, széklet mintavételi eljárások
- Betegmegfigyelő monitor alkalmazása non-invazív mérőműszerekkel
- Infúzió összeállítása
- EKG vizsgálat. Rutin 12 elvezetéses EKG vizsgálat kivitelezése
- A gyógyszerek bejuttatásának technikája: oralis, nasalis, sublingualis úton,
- A gyógyszerek bejuttatásának technikája: Szembe, fülbe cseppentés menete.
- Trombózis profilaxis - folyamatos rugalmas kompresszió alkalmazása, lymphoedema prevenciója
- Gyógyszerelés, a gyógyszerek bejuttatásának technikája: transzdermális és rectalis úton történő gyógyszerelés
- Hólyagkatéterezés. Előkészítés és asszisztálás női betegen, a katéterről való leszoktatás menete, vizeletvizsgálat kivitelezése gyorssegély segítségével
- Hólyagkatéterezés. Előkészítés és asszisztálás férfi betegen, vizeletmintavételi és vizeletgyűjtési módok, lehetőségek
- Húghólyag irrigálás
- Légúti váladék eltávolításához előkészítés és asszisztálás. Váladékok, orr-garat, köpet mintavétel technikái
- Decubitus felmérés
- Drain gondozás
- Oxigénterápia alacsony nyomású rendszerekkel
- Sebgyógyítás, sebgyógyítás, fedőkötés készítése, fixatuer externe ellátása
- Félautomata és automata defibrillátor használata
- Maszkos-ballonos lélegeztetés
- BLS kivitelezése
- Vércukrot mér és eredményt értékel
- Ágy melletti gyorssegélyeket alkalmaz (vizelet, bőrteszt)
- Gyomormosást, gyomorszonda levezetést előkészít, asszisztál végrehajtásában, gyomorszondán keresztül táplál

C vizsgarész: A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

8.4.3 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal

- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelése
- Higiénés, munkavédelmi és megbízhatósági szabályok betartása

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte, és minden vizsgarészt sikeresen teljesített.

9. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

9.1. Szakmairány megnevezése: Aneszteziológiai szakasszisztens

9.2. Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

- 9.2.1. Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.
- 9.2.2. Szakmához kötődő további sajátos követelmények: Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal a vizsgaszervező intézménynek megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban.

9.3. Központi interaktív vizsga

9.3.1. A vizsgatevékenység megnevezése: Aneszteziológiai alap és szakismeretek

9.3.2. A vizsgatevékenység leírása

A vizsgarész összesen 60, központilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú (pl. egyszeres és többszörös feleletválasztásos, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató, számításos és esetbemutató alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismerethez ábrák használata ajánlott.

Aneszteziológiai szakasszisztens szakmairány követelményei:

Az írásbeli tevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

Anaeszteziológiai alapismeretek:

- Az írásbeli tevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:
- Alkalmazói szinten ismeri a BLS, ALS folyamatát.
- Ismeri az aneszteziológiában használatos eszközöket.
- Tisztában van a beteg peri-, és posztoperatív monitorozási lehetőségeivel.
- Előkészítése során a megfelelő eszközöket készíti elő a légútbiztosításhoz.
- Azonosítja a sebészi beavatkozás típusát.
- A betegfektetési módokat és ezek eszközeinek használatát ismeri.
- Helyesen értelmezi az egészségügyi intézmény protokolljait.
- Tudja az egynapos sebészet kivitelezhetőségének szabályait.
- Alkalmazói szinten ismeri a fájdalom felmérő lehetőségeket.
- Ismeri a fájdalomcsillapítás lehetőségeit.
- Ismeri a műtéti zsilip rendszereket.
- Ismeri a sterilizálás fogalmát, eszközeit és kivitelezésének módjait, valamint tudja az aszepszis, antiszepszis eljárásokat.
- Érti a gipszelés technikáját és módjait.
- Ismeri a helyi érzéstelenítés során használt eszközöket.
- Csoportosítja az aneszteziológia élettani vonatkozásait, szervrendszerek szerint felismeri az életkori specialitásokat, szakkifejezéseket használ, meghatározza a kivizsgálás lépéseit, ismerteti a praemedicatio elemeit, összefüggéseket talál a fizikai jelenségek és törvények aneszteziológiai vonatkozásában.

- Műszaki ismeretek: Párosítja az altatógép, a gázellátás, a monitorizálás eszközeit és azok részeit, felépítését, működését, az eszközkarbantartás és fertőtlenítés lépéseit ismerteti.
- Az anesztézia szakaszait felsorolja, az anesztézia fogalmát, fajtáit meghatározza, az aneszteziológiai módszereket csoportosítja, aneszteziológiai szakkifejezéseket azonosít jelentésükkel, az aneszteziológus orvos és az asszisztens feladatait elkülöníti, narkózis elméleteket felismeri, a narkózis stádiumait azonosítja.
- Az aneszteziológia gyógyszerei: az anesztetikumok, inhalációs szerek a narcotikumok, izomrelaxánsok, local és regionális anesztetikumok gyógyszercsoportjait azonosítja és példákkal ismerteti, gyógyszerinterakciókban résztvevő anyagokat és egymásra hatásukat meghatározza, a gyógyszerhasznosulás feltételeit megadja, az anesztézia során alkalmazott egyéb gyógyszerek, véralkalosságátlók alkalmazásának területét értelmezi, a gyógyszereket és antidótumokat párosítja, kiszámítja megadott paraméterek alapján a gyógyszerek adagját, beadási sebességét vagy koncentrációját.
- A műtői team: kompetenciákat és feladatköröket összeköti, munkakörnyezeti hatásokat azonosítja.
- Az asszisztensi feladatokat és kompetenciákat párosítja, az asszisztensi feladatok és az anesztézia szakaszait összekapcsolja.

Aneszteziológiai szakismeretek

- Transzfuziológia: vércsoportokat azonosít, esetleírás kapcsán vércsoportmeghatározást végez, vérkészítmények tulajdonságait azonosítja, praeoperatív vérgyűjtési formákat felsorol, a vérkészítmények beadásának szabályait meghatározza, perioperatív vérmentés fajtáit behatárolja, az asszisztensi feladatokat és kompetenciákat meghatározza.
- Általános anesztézia: általános anesztézia típusait felsorolja, az általános anesztézia hatásait a szervezetre ok-okozati összefüggéseiben ismeri. Összekapcsolja az általános anesztézia bevezetése, narkózis fenntartása, a narkózis befejezése kapcsán elvégzendő asszisztensi feladatokat, esettanulmányból következtet az anesztézia szövődményeire, műtői vagy érzéstelenítési kockázatra, az általános anesztézia dokumentálásával, a betegdokumentációval kapcsolatos állításokat igaz-hamis kontextusban ismeri.
- Regionális anesztézia: a regionális anesztézia anatómiai képleteit felismeri és az élettani hatásokat ok-okozati összefüggésében meghatározza. A regionális anesztézia fajtáit és azok eszközeit vagy módszereit párosítja. A regionális anesztézia bevezetésének asszisztensi feladatait összekapcsolja. A regionális anesztéziához használt speciális eszközöket összekapcsolja a módszerrel. A regionális anesztézia veszélyeit/szövődményeit esetbemutatás kapcsán azonosítja. A tartós fájdalomcsillapítás előnyeit felsorolja, a kombinált anesztézia célját azonosítja. Esetbemutatás kapcsán azonosítja a kritikus állapotú beteget.

A vizsgafeladatok összetétele a vizsgatevékenységen belül:

Aneszteziológiai alapismeretek: 60 %

Aneszteziológiai szakismeretek: 40 %

9.3.3. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

9.3.4. A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20 %

9.3.5. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Egyes feladattípusokhoz rendelt értékelési szempontok:

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

9.4. Projektfeladat

9.4.1. A vizsgatevékenység megnevezése: A választott műtéti érzéstelenítéssel kapcsolatos szakasszisztensi feladatok

9.4.2. A vizsgatevékenység leírása

A projektfeladat három vizsgarészből áll:

- A) vizsgarész: Portfólió bemutatása
- B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi és szimulációs körülmények között
- C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása

A vizsgázó haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított dokumentum, mely magában foglalja a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző által hitelesített gyakorlati munkanaplót.

A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel.

A portfólió kötelező elemei:

A szakmai gyakorlat alatt elvégzett tevékenységek az alábbi beavatkozások mentén (a portfólió értékelése során súlyaránya 30 %)

- 10 db intratrachealis narkózis
- 10 db ballanszírozott narkózis
- 10 db laryngeális maszkos narkózis
- 10 db total intravénás narkózis
- 10 db spinalis anesztézia
- 10 db epidurális érzéstelenítés
- 10 db plexus illetve perifériás idegblokád.

A portfólióban meg kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét, időpontját. A portfólióban az asszisztensi részvétel, a beavatkozások elvégzésének igazolása, az abban elvégzett asszisztensi tevékenységek leírása szerepeljen.

Esetbemutatás (a portfólió értékelése során súlyaránya 20 %): A tanuló/képzésben résztvevő által választott műtét során alkalmazott műtéti érzéstelenítéssel kapcsolatos szakasszisztensi feladatok bemutatása.

A portfólió választható elemei (a portfólió értékelése során súlyaránya 50 %):

- Szakmai versenyek – amelyeken részt vett a jelölt a képzés időtartama alatt – és azok eredményeinek bemutatása
- Szakmai események bemutatása, amelyeken részt vett a tanuló a képzés időtartama alatt (kórház-, klinika látogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmát népszerűsítő rendezvények, iskolai, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenység stb.)
- Saját tudományos munka bemutatása
- Közösségi szolgálat, iskolai közösségi munka bemutatása
- Dicséret, elismerések, ajánlások a tanuló szakmai, iskolai teljesítményével kapcsolatban

B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi és szimulációs körülmények között Munkahelyi körülmények között zajló vizsga (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 40 %):

A vizsga napján egy konkrét, legalább 60 perc időtartamú, aneszteziológiai beavatkozásban való asszisztensi tevékenység végzése, melynek során a műtői team munkájába bekapcsolódva, a műtőben fogadja a beteget, azonosítja, dokumentációját

ellenőrzi, elvégzi a műtéti érzéstelenítés előtti, műtéti érzéstelenítés bevezetése alatti, műtéti érzéstelenítés fenntartása alatti teendőket. Asszisztál az anesztézia befejező szakaszában.

A vizsgáló a tevékenységét az aneszteziológiai team felügyelete mellett végzi. A vizsgarész során a vizsgáló valós munkakörnyezetben történő munkavégzés közbeni megfigyelésére kerül sor.

Szimulációs körülmények között zajló vizsga (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 60 %, időtartama maximum 30 perc):

A vizsgaszervező intézmény által összeállított feladatsorból, tételhúzással választott, beteg nélküli szituációs feladatok elvégzése, invazív tevékenységek bemutatása szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával.

A gyakorlati vizsgamunka értékelése a vizsgaszervező intézmény által összeállított szempontsor alapján történik.

C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A vizsgarész alkalmával a vizsgáló bemutatja portfólióját. Portfóliójával és gyakorlati vizsgamunkájával kapcsolatosan a vizsgabizottság által megfogalmazott kérdésekre válaszol, a vizsgabizottság tagjaival szakmai megbeszélést folytat, maximum 15 percben.

A projektfeladat az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- A beteg monitorizálásához tartozó eszközöket összeállítja, ellenőrzi, a hibákat felismeri és elhárítja.
- A beteg szakszerű fektetését ellenőrzi és a betegre vonatkozó érintésvédelmi szabályokat alkalmazza.
- Asszisztál az anesztézia bevezetése során, a fellépő szövődeményeket felismeri, segédkezik elhárításukban.
- A lélegeztetési paramétereket és a beteg monitorizálását folyamatosan ellenőrzi, az adatokat valós időben regisztrálja.
- Adagolja az aneszteziológiában használt inhalációs és intravénás gyógyszereket.
- Modellezi a nehézlégút biztosításának lépéseit a veszélyeztetett betegnél. A regurgitációt, aspirációt megelőzi, Sellick-féle manővert alkalmazza és gyomorszondát vezet le.
- Gyógyszeres fájdalomcsillapítást végez.
- Adekvátan alkalmazza a fájdalom csillapítására szolgáló, nem gyógyszeres módszereket.
- Követi a beteg állapotváltozásait, feltárja a kórélettani összefüggéseket.
- Összeszereli a transfúziós és vérmelegítő eljárásokhoz szükséges eszközöket és azokat üzemelteti. Alkalmazza a transfuziológiai tudását a vérkészítmények fajtáira és a beadás módjára vonatkozóan.
- Rendeltetészerűen használja a vérmelegítő készülékeket.
- Az anesztéziához szükséges eszközöket, gépeket karbantartja és az aszepszis szabályainak megfelelően fertőtleníti, sterilizálásra előkészíti.
- Beteg dokumentáció vezet, szabályosan tárolja azokat a szakmai protokollnak megfelelően.
- Érthető, pontos megfogalmazásokat használ a beteggel és a műtői, osztályos team tagjaival.

- 9.4.3. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 105 perc (amely magában foglalja a B) vizsgarész munkahelyi körülmények között zajló vizsgájának 60 percét is)
- 9.4.4. A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 80 %
- 9.4.5. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:
A) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban:	20 %
B) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban:	70 %
C) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban:	10 %
- A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.
- 9.5. A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:
A munkahelyi körülmények között végzett vizsga során, az aneszteziológiai team mellett, szükséges munkahelyi gyakorlatvezető vagy szakirányú végzettséggel rendelkező szakember jelenléte is.
A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a technikai feltételek biztosításáért felelős személy mellett a feladattól függően imitátor bevonása szükséges.
- 9.6. A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:
A munkahelyi körülmények között végzett vizsga során az 5 pontban felsorolt eszközök.
A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a feladatsorban szereplő vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges eszközök, anyagok, fantomok, mulázsok, szimulátorok.
- 9.7. A szakmai vizsga eredményébe a vizsga értékelésén felül:
- az ágazati alapvizsgát (Képzett segédápoló) 10% súlyarányal kell beszámítani
- a 12. végi tanúsítvány eredménye (Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek) 10% súlyarányal kell beszámítani.
- a szakmai vizsgát 80% súlyarányal kell beszámítani.
- 9.8. A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -
- 9.9. A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:
A GDPR-nak megfelelően előkészített betegdokumentáció, beleegyező nyilatkozatok.
Az eszközök, gépek használati leírata, utasításai a karbantartásról és a hibakódokról.

9.10 Szakmairány megnevezése: Műtéti szakasszisztens

- 9.11. Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:
- 9.11.1. Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.
- 9.11.2. Szakmához kötődő további sajátos követelmények: Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal a vizsgaszervező intézménynek megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban.

9.12. Központi interaktív vizsga

- 9.12.1. A vizsgatevékenység megnevezése: Műtéti tevékenységhez kapcsolódó szakasszisztensi feladatok elméleti alapjai
- 9.12.2. A vizsgatevékenység leírása
- A vizsgarész összesen 60, központilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú (pl. egyszeres és többszörös feleletválasztásos, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató,

számításos és esetbemutatás alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismerethez ábrák használata ajánlott.

Műtéti szakasszisztens szakmairány követelményei:

- Az írásbeli tevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:
- Alkalmazói szinten ismeri a BLS, ALS folyamatát.
- Ismeri az aneszteziológiában használatos eszközöket.
- Tisztában van a beteg peri-, és posztoperatív monitorozási lehetőségeivel.
- Előkészítése során a megfelelő eszközöket készíti elő a légútbiztosításhoz.
- Azonosítja a sebészi beavatkozás típusát.
- A betegfektetési módokat és ezek eszközeinek használatát ismeri.
- Helyesen értelmezi az egészségügyi intézmény protokolljait.
- Tudja az egynapos sebészet kivitelezhetőségének szabályait.
- Alkalmazói szinten ismeri a fájdalom felmérő lehetőségeket.
- Ismeri a fájdalomcsillapítás lehetőségeit.
- Ismeri a műtéti zsilip rendszereket.
- Ismeri a sterilizálás fogalmát, eszközeit és kivitelezésének módjait, valamint tudja az aszepszis, antiszepszis eljárásokat.
- Érti a gipszelés technikáját és módjait.
- Ismeri a helyi érzéstelenítés során használt eszközöket.
- Az írásbeli vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:
- A műtéti tevékenységet előkészítő szakasszisztensi feladatok
- Komplexitásában ismeri az aszepszis- antiszepszis szabályait.
- Magabiztosan ismeri a zsilip használat szabályait, és a zsilipek működési elvét.
- Tudja a bemosakodás menetét, érti a bemosakodószerek hatásmechanizmusát.
- Ismeri a műtétek tisztasági besorolását, azonosítja a műtétekhez használt műszerek, szakmai anyagok rendelkezésre állását.
- Részletesen ismeri a sterilizálás fogalmát, a sterilizációs eljárásokat, az anyagok sterilizálhatósági csoportosítását.
- Érti a műtőben használt elektromos berendezések működési elvét, felismeri a hibalehetőségeket.
- Átfogóan ismeri a sebészeti műszereket. Azonosítja a szövetek szétválasztásának műszereit, vérzéscsillapítás műszereit, a szövetek feltárásának, rögzítésének műszereit, speciális műszereket, sebek egyesítésére szolgáló műszereket. Tudja a műszerelés szabályait.
- Azonosítja a leggyakrabban előforduló munkahelyi baleseteket, tudja, hogy mit kell tennie munkabaleset előfordulása esetén, felismeri a baleseti kockázatokat, veszélyforrásokat.
- Ismeri a műtő berendezési tárgyait, működtetésük szabályait. Érti a berendezési tárgyak működési elvét, ismeri a felhasználói könyv, gépkönyv utasításait.
- Ismeri a műtő takarítási folyamatait. Alkalmazói szinten ismeri a műtő takarításánál használt fertőtlenítő szereket, részletesen ismeri a hatásmechanizmusukat, behatási idejüket.

A műtét alatti szakasszisztensi feladatok

- Anatómiai és élettani ismeretei birtokában felismeri a nyomási fekély és a végtagok elégtelen keringésének műtét alatti kialakulásának veszélyét.
- Magabiztosan ismeri a műtéti terület izolálásához szükséges hagyományos textil és egyszerhasználatos izolációs lepedőket, szetteket, tudja a műtéti terület izolálásának technikáját, szabályait.

- Anatómiai tudása birtokában, részletesen ismeri az emberi test felépítését, élettani ismeretei birtokában a működését, ezért az aktuális műtét menetét felismeri, azonosítja/felsorolja a műtét lépéseit a műtéti terület nyitásától a seb zárásig.
- Magabiztosan ismeri a varróanyagok szerkezeti összetételét (monofil, sodrott), alapanyag szerinti osztályozását (természetes, szintetikus), felszívódó képességük (felszívódó, nem felszívódó) és felszívódási idejét. Tudja a sebészeti varrótűk méret, típus szerinti besorolását.
- Felismeri a vérzések típusait (artériás, vénás, felületi) azok csillapítási módjait, azonosítja a vérzéscsillapításhoz használatos speciális eszközöket, anyagokat, ismeri azok összetételét, hatásmechanizmusát.
- Ismeri a megfelelő kommunikációs csatornákat, a műtéti team tagjaival együtt beteg azonosítást végez.

A műtétet követő szakasszisztensi feladatok

- Ismeri a szövettani anyagok levételének, tárolásának szabályait.
- Megnevezi a műtétben keletkezett hulladékok fajtáit, azonosítja a hulladékokat.
- Felhasználói szinten ismeri a kórház informatikai rendszerét, IT ismereteket napi műtői munkájában tudja alkalmazni.
- Magabiztosan ismeri az adott műtétek szakmai anyag igényét, azonosítja a szakmai anyagokat.

A vizsgafeladatok összetétele a vizsgatevékenységen belül:

A műtéti tevékenységet előkészítő szakasszisztensi feladatok: 20 %

A műtét alatti szakasszisztensi feladatok: 60 %

A műtétet követő szakasszisztensi feladatok: 20 %

9.12.3. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

9.12.4. A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20 %

9.12.5. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

9.13. Projektfeladat

9.13.1. A vizsgatevékenység megnevezése: Műtéti előkészítés és szakmai beszélgetés

9.13.2. A vizsgatevékenység leírása

A projekt feladat három vizsgarészből áll:

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása

B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi és szimulációs körülmények között

C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása

A vizsgázó haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított dokumentum, mely magában foglalja a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző által hitelesített gyakorlati munkanaplót.

A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel.

A portfólió kötelező elemei:

A szakmai gyakorlat alatt elvégzett tevékenységek az alábbi beavatkozások mentén (a portfólió értékelése során súlyaránya 30 %)

- 20 db sebészeti műtét
- 20 db ortopédiai-traumatológiai műtét

- 10 db nőgyógyászati műtét
- 10 db urológiai műtét
- 5 db kisklinikumi műtét során történő műszerelés.

A portfólióban meg kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét, időpontját. A portfólióban az asszisztensi részvétel, a beavatkozások elvégzésének igazolása, az abban elvégzett asszisztensi tevékenységek leírása szerepeljen.

Esetbemutatás (a portfólió értékelése során súlyaránya 20 %): A tanuló/képzésben résztvevő által választott műtét műszerelésével kapcsolatos szakasszisztensi feladatok bemutatása.

A portfólió választható elemei (a portfólió értékelése során súlyaránya 50 %):

- Szakmai versenyek – amelyeken részt vett a jelölt a képzés időtartama alatt – és azok eredményeinek bemutatása
- Szakmai események bemutatása, amelyeken részt vett a tanuló/képzésben résztvevő a képzés időtartama alatt (kórház-, klinika látogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmát népszerűsítő rendezvények, iskolai, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenység stb.)
- Saját tudományos munka bemutatása
- Közösségi szolgálat, iskolai közösségi munka bemutatása
- Dicséret, elismerés, ajánlás a tanuló szakmai, iskolai teljesítményével kapcsolatban

B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi és szimulációs körülmények között
Munkahelyi körülmények között zajló vizsga (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 40 %):

A vizsga napján egy konkrét, legalább 60 perc időtartamú, műteti beavatkozásban való asszisztensi tevékenység végzése, melynek során a műtői team munkájába bekapcsolódva, előkészíti az adott műtethez szükséges anyagokat, eszközöket, berendezéseket, ellenőrzi a betegfektetést. Sebészi bemosakodást végez, beöltözik, beöltöztet, izolál. Instrumentál, kezeli és felügyeli a műtétek során levett szövettani anyagokat. Előkészíti a műszereket sterilizálásra, veszélyes hulladékot és kommunális hulladékot kezel, dokumentál.

A vizsgázó a tevékenységét a műteti team felügyelete mellett végzi. A vizsgarész során a vizsgázó valós munkakörnyezetben történő munkavégzés közbeni megfigyelésére kerül sor.

Szimulációs körülmények között zajló vizsga (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 60 %, időtartama maximum 30 perc):

A vizsgaszervező intézmény által összeállított feladatsorból, tételhúzással választott, beteg nélküli szituációs feladatok elvégzése demonstrációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával.

A gyakorlati vizsgamunka értékelése a vizsgaszervező intézmény által összeállított szempontsor alapján történik.

C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A vizsgarész alkalmával a vizsgázó bemutatja portfólióját. Portfóliójával és gyakorlati vizsgamunkájával kapcsolatosan a vizsgabizottság által megfogalmazott kérdésekre válaszol, a vizsgabizottság tagjaival szakmai megbeszélést folytat, maximum 15 percen.

A projektfeladat az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- Műtői munkája során aszepszis- antiszepszis szabályainak megfelelően végzi tevékenységét.
- Munkája során használja a műtő zsiliprendszerét, alkalmazza az aszepszis műtői zsilipelésre vonatkozó szabályait.
- Alkalmazza a higiénés kézmosás és a sebészi bemosakodás folyamatát, modellezi a körömtoalettet.
- Összeállítja a műtő napi takarítási munkarendjét.
- Kapcsolatot tart a központi sterilizáló munkatársaival a műtési eszközök, anyagok megfelelő sterilizációs módjának meghatározása érdekében.
- Napi ellenőrző feladatai során ellenőrzi az elektromos árammal működtetett technikai eszközöket.
- Az adott műtéthez szükséges műszereket, eszközöket kiválasztja, a műtési programban szereplő műtéthez hiánytalanul bekészíti/előkészíti.
- Megelőzi és elhárítja a munkahelyi balesetek előfordulását.
- Irányítja a műtőseged műtét alatti tevékenységét az eszközök kezelésével kapcsolatban, új dolgozóknak bemutatja a műtő berendezési tárgyainak használatát.
- Alkalmazza a műtő szennyezettségi szintjéhez mérten a különböző takarítási eljárásokat, dokumentációt vezet.
- A beteg fektetésénél kiválasztja a műtési beavatkozásnak megfelelő pozíciót, melyet az operátorral egyeztet, a rögzítésnél kommunikál a műtési team többi tagjával.
- A műtési terület izolálásánál kiválasztja a műtét típusának megfelelő steril izolációs lepedőket, egyszerűhasználatos steril izoláló szettet, kommunikál az első asszisztenssel, operátorral a steril izolálás technikai kivitelezésével kapcsolatban.
- A műtési beavatkozásoknál műszerelési feladatot végez.
- Összeállítja az aktuális műtési beavatkozáshoz szükséges sebészi varróanyagokat, varrótűket, a műtét menetének megfelelően kiválasztja az aktuális képlet lekötéséhez, szövetek egyesítéséhez az operátor által meghatározott varróanyagot előkészíti a műtéthez.
- Alkalmazza a műtét során fellépő vérzések vérzéscsillapítási technikáit. Az operátor által meghatározott vérzéscsillapítókat előkészíti a műtéthez.
- Alkalmazza a műtőben a kommunikációs csatornákat a betegbiztonság elősegítése érdekében, kommunikál a műtési team tagjaival, elhárítja a nem várt események előfordulásának lehetőségét.
- Kezeli és felügyeli a műtétek során levett szövettani anyagokat. A szövettani anyagok tárolását irányítja.
- Alkalmazza a hulladékkezelés szabályait, kiválasztja a hulladék besorolásának megfelelő hulladéktároló zsákot, badellát, dobozt.
- Használja az informatikai eszközöket, számítógépen írásban kommunikál, kezeli a műtői és kórházi belső informatikai rendszereket, kapcsolatot tart a központi sterilizálóval, információs monitorokon megjelenített műtési programot értelmezi, kezeli a műtő belső informatikai rendszerét, radiológiai képalkotó diagnosztikát megjelenít (PACS).
- Összeállítja az aktuális műtéthez használandó szakmai anyagokat, a műtét után írott és elektronikus formában elkészíti az anyagfelhasználási lap informatikai program segítségével, a valós műtési anyagfelhasználásnak megfelelően történő hiteles dokumentálását.

9.13.3. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 105 perc (amely magában foglalja a B) vizsgarész munkahelyi körülmények között zajló vizsgájának 60 percét is)

9.13.4. A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 80 %

9.13.5. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 20 %

B) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 70 %

C) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 10 %

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

9.14. A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:
A munkahelyi körülmények között végzett vizsga során, a műtéti team mellett, szükséges munkahelyi gyakorlatvezető vagy szakirányú végzettséggel rendelkező szakember jelenléte is. A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a technikai feltételek biztosításáért felelős személy mellett a feladattól függően imitátor bevonása szükséges.

9.15. A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:
A munkahelyi körülmények között végzett vizsga során az 5. pontban felsorolt eszközök. A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a feladatsorban szereplő vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges eszközök, anyagok, berendezések.

9.16. A szakmai vizsga eredményébe a vizsga értékelésén felül:
- az ágazati alapvizsgát (Képzett segédápoló) 10% súlyarányal kell beszámítani
- a 12. végi tanúsítvány eredménye (Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek) 10% súlyarányal kell beszámítani.
- a szakmai vizsgát 80% súlyarányal kell beszámítani.

9.17. A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

9.18. A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:
A GDPR-nak megfelelően előkészített betegdokumentáció, beleegyező nyilatkozatok.
Az eszközök, gépek használati leírata, utasításai a karbantartásról és a hibakódokról.

10. A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek

Az ágazati alapoktatás (Képzett segédápolói kompetenciával) és a 12. év végi (Általános ápolási és egészségügyi asszisztens kompetencia) tanúsító vizsga megszerzése a szakmai követelmények táblázatban megjelölt tevékenységek végzésére jogosít.

A szakmai vizsga értékelésének általános szempontjai

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
- Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása